

**ONTWERP VAN DECREET BETREFFENDE LEERLINGENBEGELEIDING IN
HET BASISONDERWIJS, HET SECUNDAIR ONDERWIJS EN DE CENTRA
VOOR LEERLINGENBEGELEIDING**

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Leerlingenbegeleiding loopt op vele plaatsen in Vlaanderen al goed, maar kent enkele knelpunten. Met deze hervorming willen we die knelpunten wegwerken door de rollen en taken tussen de verschillende actoren te verscherpen en de werking van de leerlingenbegeleiding te optimaliseren.

Alle leerlingen hebben recht op kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding. Kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding bevordert de totale ontwikkeling van alle leerlingen, verhoogt hun welbevinden, voorkomt vroegtijdig schoolverlaten en creëert meer gelijke onderwijskansen. Leerlingenbegeleiding situeert zich steeds op vier domeinen: de onderwijsloopbaan, leren en studeren, psychisch en sociaal functioneren en preventieve gezondheidszorg. De begeleiding vertrekt steeds vanuit een geïntegreerde en holistische benadering voor de vier begeleidingsdomeinen en dit in alle fasen van het zorgcontinuüm. In dit continuüm onderscheiden we volgende fasen: basiszorg, verhoogde zorg en uitbreiding van zorg.

Er zijn verschillende actoren in de leerlingenbegeleiding die elk hun eigen rol en taak hebben. De leerling staat steeds centraal. De school is de eerste actor binnen de leerlingenbegeleiding en neemt dan ook de schoolinterne leerlingenbegeleiding op zich. Hiervoor werkt de school een geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding uit. Dit omvat een invulling en uitwerking in alle fasen van het zorgcontinuüm per begeleidingsdomein en wordt als erkenningsvoorwaarde voor de scholen opgenomen. De school is eindverantwoordelijke van het beleid op leerlingenbegeleiding voor iedere fase van het zorgcontinuüm. Dit beleid komt participatief tot stand en is gedragen door alle betrokken actoren (leerlingen, ouders en schoolteam).

Voor de uitvoering van haar taken wordt de school ondersteund door schoolexterne instanties. Zo werkt de school samen met een centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB). Op initiatief van de school worden samenwerkingsafspraken gemaakt met het centrum. Die samenwerkingsafspraken dienen als erkenningsvoorwaarde voor de school en zijn een vertaling van een beleid op leerlingenbegeleiding van de school.

Conform het zorgcontinuüm wordt het centrum ingeschakeld wanneer de zorg toegekend door de school in de fase verhoogde zorg niet volstaat. Via consultatieve leerlingenbegeleiding ondersteunt het centrum leerkrachten, zorgverantwoordelijken en directies bij de analyse en aanpak van problemen tot een specifieke leerling of een groep van leerlingen. Leerlingen en ouders kunnen zelf ook rechtstreeks bij het centrum aankloppen voor informatie, hulp en begeleiding. Indien nodig zal het centrum via de draaischijffunctie doorverwijzen naar de gepaste externe hulpverlening.

Naast het CLB krijgt de school ondersteuning via de pedagogische begeleidingsdienst (PBD) of een andere externe dienst. De school neemt het initiatief om de PBD of een andere externe dienst te betrekken bij het uitwerken, implementeren en evalueren van een beleid op leerlingenbegeleiding. Ook het

centrum voor leerlingenbegeleiding kan een beroep doen op de PBD of een externe dienst. Om het takenpakket van de centra te verlichten halen we de taak van schoolondersteuning uit het takenpakket van de centra. Zo verscherpen we ook de rol- en taakverdeling op vlak van schoolondersteuning tussen beide actoren.

Scholen zullen met de voorliggende hervorming hun werking op een aantal punten moeten bijstellen. Zo zullen scholen die geen beleid hebben op leerlingenbegeleiding een kwaliteitsvol beleid moeten uitwerken en implementeren. Dat beleid is afgestemd op de schoolse populatie en context. Scholen die een beleid hebben dienen na te gaan of zij voldoende aandacht hebben voor alle vier de begeleidingsdomeinen in elke fase in het zorgcontinuüm. Indien nodig, optimaliseren zij hun beleid.

Ook de centra staan voor de uitdaging om op basis van de resultaten van de audit hun werking te optimaliseren. Met de hervorming voorzien we een transparant omkaderingssysteem voor de centra. Verder stimuleren we samenwerking zodat expertise gebundeld kan worden. Zo worden in de toekomst nog meer taken netoverstijgend opgenomen. Ook zullen centra in de toekomst middenkader kunnen aanstellen om de functie van directeur te ontlasten. Verder voeren de centra een meer doorgedreven kwaliteitsbeleid. Op basis van het nieuwe referentiekader zal de onderwijsinspectie de centra hierop doorlichten.

De scholen kunnen een professionaliseringstraject vragen aan hun PBD of een externe dienst en vragen om hen te ondersteunen in het uitwerken, implementeren en evalueren van een beleid op leerlingenbegeleiding. Afhankelijk van de vraag kunnen de PBD's zelf trajecten begeleiden of via hun makelaarsfunctie scholen doorverwijzen naar andere externe diensten.

2. Situering

2.1. Probleemstelling

In wat volgt bespreken we de verschillende knelpunten die vandaag worden vastgesteld bij de invulling en uitwerking van leerlingenbegeleiding.

Onduidelijke rol- en taakverdeling

De roep om een meer omvattend decreet leerlingenbegeleiding, ter vervanging of aanvulling van het bestaande decreet van de centra voor leerlingenbegeleiding, is niet nieuw. De invulling en organisatie van leerlingenbegeleiding mist een globaal regelgevend kader waardoor er onduidelijkheid is over de rollen en taken tussen de verschillende actoren. De titel van het decreet CLB laat uitschijnen dat leerlingenbegeleiding enkel een taak is van de centra. De invulling en taakverdeling van leerlingenbegeleiding op school en wanneer een school een centrum inschakelt zijn niet vastgelegd. Dit alles leidt tot grote verschillen tussen scholen over heel Vlaanderen in de manier waarop ze leerlingenbegeleiding invullen en in de taken die centra opnemen.

Een verder gevolg van de onduidelijkheid is dat leerlingen en ouders vaak niet weten wat ze van een centrum kunnen verwachten. Ook tussen de centra en de welzijnspartners bestaat onduidelijkheid. Centra melden een gebrek aan informatie van sommige welzijnspartners wanneer zij via hun draaischijffunctie de leerling doorverwijzen naar een welzijnsorganisatie. Dit bemoeilijkt de vertaling die het centrum kan maken naar een aangepaste begeleiding voor de leerling op de school.

Inhoudelijke knelpunten

Bij de invulling van de vier begeleidingsdomeinen stellen we knelpunten vast. Zo is er nood aan een herwerkte invulling van het begeleidingsdomein preventieve gezondheidszorg. Redenen hiervoor zijn onder andere het vastgestelde artsentekort in de sector en de nood aan meer samenwerking met andere diensten zoals Kind & Gezin.

Een invulling van het domein onderwijsloopbaan beperkt zich te vaak tot de informatieverstrekking over de structuur en organisatie van het onderwijsaanbod op scharniermomenten. Leerlingen worden te weinig ondersteund in hun onderwijsloopbaanproces waardoor te veel leerlingen verkeerde studiekeuzes maken. Als gevolg hiervan raken ze gedemotiveerd wat kan leiden tot schoolse vertraging en/of schoolse uitval. Daarnaast wordt de objectiviteit van het studie- en beroepskeuzeprocess in sommige scholen in vraag gesteld.

Verder blijkt er nood aan een meer schoolnabije werking voor de begeleidingsdomeinen psychisch en sociaal functioneren en leren en studeren. Hiervoor moet er direct contact mogelijk zijn met de leerlingen, maar de drempel naar een centrum is nu voor sommige leerlingen (en hun ouders) te hoog. De sector geeft aan dat er nood is aan meer onafhankelijke diagnostiek. De laatste jaren worden er meer en meer adviezen en ook effectieve screening/diagnostiek verwacht van de centra (M-decreet, jeugdhulp, mits centrum erkend wordt als multidisciplinair team door het Agentschap Jongerenwelzijn, screening van de leerlingen in functie van doorverwijzing naar leren en werken). De centra geven zelf aan dat het moeilijk is om een onafhankelijke positie in te nemen ten aanzien van de scholen. Bovendien blijkt uit een recente meta-evaluatie van het M-decreet dat er zich een tekort aan professionalisering manifesteert in de CLB's inzake verslaggeving.

Tot slot wordt door een gebrek aan netoverstijgende samenwerking aanwezige expertise onvoldoende gebundeld.

Organisatorische knelpunten

Andere knelpunten bevinden zich op niveau van de organisatie van leerlingenbegeleiding. De manier van organisatie verloopt niet steeds efficiënt en effectief. Uit onderzoek blijkt dat in de meeste basisscholen het zorgbeleid goed is uitgewerkt en geïmplementeerd. Dergelijke traditie zien we niet terug in de secundaire scholen. Er zijn met andere woorden grote verschillen tussen de onderwijsniveaus. Bovendien stellen we vast dat de kwaliteit van dergelijk uitgewerkt beleid erg verschilt van school tot school.

In de audit van de 'centra voor leerlingenbegeleiding werd zowel de effectiviteit als de efficiëntie van de werking van de centra doorgelicht. Uit de audit blijkt dat leerlingen, ouders en schoolpersoneel in het algemeen tevreden tot zeer tevreden zijn over de werking van het centrum. De manier waarop, de frequentie en de communicatiekanalen van de centra verschillen. De 72 centra zouden meer gelijkgericht moeten werken en communiceren om een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding te garanderen over heel Vlaanderen. Ook een verder doorgedreven samenwerking tussen de centra onderling zou de kwaliteit en efficiëntie ten goede komen. Ook schaalvergroting voor bijvoorbeeld ondersteunende processen is aangewezen. Wat betreft bereikbaarheid wensen ouders meer beschikbaarheid van de centra voor en na de kantooruren. Ook leerlingen moeten zelf voor en na de schooluren langs kunnen gaan bij het centrum. Ouders en leerlingen verwachten een betere bereikbaarheid tijdens de schoolvakanties. Welzijnspartners sluiten zich hierbij aan en vinden de sluiting tijdens de vakantieperiodes een knelpunt.

De audit beveelt aan om deze knelpunten aan te pakken door incentives van de overheid te voorzien voor doorgedreven netoverstijgende samenwerking.

Toenemende werkdruk

Tot slot krijgen we als overheid van de centra het signaal dat de werkdruk de laatste jaren sterk is toegenomen. Die toename wordt toegeschreven aan een steeds uitgebreider takenpakket (o.a. naar aanleiding van nieuwe regelgeving zoals M-decreet, Integrale Jeugdhulp) en een grotere complexiteit van problematieken bij leerlingen te wijten aan een veranderlijke maatschappelijke context.

2.2. Doelstelling

Scholen en CLB's hebben de opdracht om alle leerlingen te begeleiden in hun functioneren op school en in de maatschappij. Met deze leerlingenbegeleiding dragen zij bij tot de totale ontwikkeling van de leerling, tot hun persoonlijke, sociale en culturele ontplooiing, tot gelijke onderwijskansen en beogen ze de onderwijsloopbaan te optimaliseren en de gekwalificeerde uitstroom te verhogen.

We willen voor elke leerling het recht garanderen op kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding in de domeinen onderwijsloopbaan, leren en studeren, psychisch en sociaal functioneren en preventieve gezondheidszorg en dit voor elke fase in het zorgcontinuüm. Om dit te bereiken verscherpen we de rollen en taken van en tussen de verschillende actoren en optimaliseren we de werking van leerlingenbegeleiding. Om het fysieke, mentale, psychische en sociale welbevinden van elke leerling te bevorderen, nemen scholen en centra preventieve en begeleidende maatregelen.

Politieke context

In het regeerakkoord neemt de Vlaamse Regering zich voor om de verantwoordelijkheden van ouders, lerarenteam, school, centrum voor leerlingenbegeleiding en de welzijnssector inzake leerlingenbegeleiding beter te laten sporen door overlappingsen en versnippering weg te werken. Verder benadrukt de Vlaamse Regering het belang van studie- en beroepskeuzebegeleiding waarmee leerlingen inzicht krijgen in hun eigen talenten en interesses en in de doorstroommogelijkheden van de verschillende studierichtingen in het secundair onderwijs naar hoger onderwijs en/of arbeidsmarkt.

In de beleidsnota onderwijs 2014-2019 werden in dit kader volgende twee operationele doelstellingen opgenomen: 1) een betere studiekeuzebegeleiding realiseren en 2) de ondersteuning van lerenden versterken.

Als eerste antwoord op de plannen uit het Regeerakkoord en de beleidsnota keurde de Vlaamse Regering op 11 december 2015 de conceptnota 'Krijtlijnen voor een hervorming van de leerlingenbegeleiding in Vlaanderen' goed.

3. Inhoud

Planning van de uitvoering:

De verdere uitvoering van het decreet wordt opgenomen in de volgende uitvoeringsbesluiten. Een nieuw uitvoeringsbesluit zal aan de Regering worden voorgelegd 'Besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van [...] betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding.

De volgende besluiten worden aangepast:

- 1° het besluit van de Vlaamse regering van 12 september 2008 betreffende het multidisciplinaire dossier in de centra voor leerlingenbegeleiding;
- 2° het besluit van de Vlaamse Regering van 19 september 2003 houdende de vorming van personeel van de Centra voor Leerlingenbegeleiding;
- 3° het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2003 tot vaststelling van de bekwaamheidsbewijzen en de salarisschalen van de personeelsleden van de centra voor leerlingenbegeleiding;
- 4° het besluit van de Vlaamse Regering van 1 september 2006 betreffende de ambtshalve concordantie;
- 5° het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 1992 betreffende de verdeling van betrekkingen, de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage;...

De volgende besluiten worden opgeheven:

- 1° het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009 tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de Centra voor Leerlingenbegeleiding.
- 2° het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 1999 tot vaststelling van de nadere regels voor het bepalen van de werkgebieden voor de Centra voor Leerlingenbegeleiding en van de bemiddelingsprocedure;
- 3° het besluit van de Vlaamse Regering 13 oktober 2000 betreffende de loonkost van sommige personeelsleden van het voormalig medisch schooltoezicht;
- 4° het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009 tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de Centra voor Leerlingenbegeleiding;
- 5° het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2011 tot uitvoering van artikel 43, § 1, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009 tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de Centra voor Leerlingenbegeleiding, wat betreft het bepalen van de profylactische maatregelen;

...

Planning van de handhaving:

De onderwijsinspectie staat in voor de kwaliteitsbewaking van de scholen en de centra voor leerlingenbegeleiding. De wijze waarop dit gebeurt wordt geregeld in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs. Dit decreet zal worden aangepast aan de nieuwe manier van doorlichting. De onderwijsinspectie ontwikkelde samen met de netten, de pedagogische begeleidingsdiensten, vakorganisaties, leraren en andere onderwijspartners een nieuw referentiekader. Dit kader vormt de basis voor inspectie 2.0: een nieuwe manier van doorlichten die van start gaat op 1 september 2017. Het beoogt de kwaliteitsverwachtingen duidelijker te maken zowel voor de scholen als het centrum. Ook leerlingenbegeleiding zal hierin als topic worden opgenomen.

De interne kwaliteitszorg van de centra voor leerlingenbegeleiding wordt geregeld in de afdeling 9 "interne kwaliteitszorg" van het decreet betreffende leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, secundair onderwijs en in de centra voor leerlingenbegeleiding.

4. Advies Raad van State en strategische adviesraden

Dit ontwerp-decreet werd voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Onderwijsraad, de SERV en ...

De onderhandelingen met de vakorganisaties vonden plaats op ...

Ingevolge deze adviezen en deze onderhandelingen werd het ontwerp als volgt aangepast ...

....

De Raad van State bracht een advies uit op ...
Het ontwerp werd als volgt aan het advies aangepast ...

5. Totstandkomingsprocedure

5.1 Audit op de leerlingenbegeleiding

Op 4 juni 2013 bereikte de Vlaamse Regering een akkoord over het masterplan voor de hervorming van het secundair onderwijs. In het masterplan secundair onderwijs werd een audit op de leerlingenbegeleiding aangekondigd. Enkele doelstellingen uit het masterplan secundair onderwijs zijn gelinkt aan de hervorming van de leerlingenbegeleiding zoals het verbeteren van het integraal zorgbeleid van de school, leerlingen en ouders keuzevaardiger maken, het verhogen van het welbevinden, de betrokkenheid en de motivatie van leerlingen.

Deze audit werd, met goedkeuring van de Vlaamse Regering, ingevuld als:

- een performance audit van de werking van de CLB's en van hun samenwerking met het welzijnsaanbod en de preventieve gezondheidszorg. Deze audit werd uitgevoerd door het consultancybedrijf PWC.

Deze audit bestond uit:

- een takenpakketregistratie door CLB's;
 - een tevredenheidsbevraging bij de leerling, de ouders en scholen van CLB's (directies, leerlingenbegeleiders en zorgcoördinatoren, leerkrachten, leerlingen en ouders, diensten waarmee het CLB samenwerkt);
 - een onderzoek naar de besteding van de werkingsmiddelen van CLB's;
 - een kwalitatief onderzoek door middel van interviews en focusgroepen, vertrekkende vanuit de informatie verworven via boven omschreven onderdelen.
- een wetenschappelijke review van de leerlingenbegeleiding in binnen- en buitenland¹. In de review werden ook de resultaten van de performance audit meegenomen. Deze werd uitgevoerd door een consortium van onderzoekers van de Universiteit Antwerpen (promotor-coördinator prof. Elke Struyf) en de KU Leuven (promotor Karine Verschueren). De review had als doel om leerlingenbegeleiding ruimer open te trekken dan leerlingenbegeleiding door het CLB.

5.2 De krijtlijnennota²

Op 11 december 2015 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota 'Krijtlijnen voor een hervorming van de leerlingenbegeleiding' goed. In deze conceptnota worden de belangrijkste uitgangspunten voor een toekomstige hervorming leerlingenbegeleiding uitgewerkt. De kern van de hervorming van de leerlingenbegeleiding vormt het scherpstellen van de rollen en taken van alle onderscheiden actoren (leerling, ouders, school, CLB, pedagogische begeleidingsdiensten, hulpverlening...) en dit zowel voor het basis- als secundair onderwijs, voor het gewoon als het buitengewoon onderwijs, als voor de leertijd.

¹ Leerlingenbegeleiding in een internationaal perspectief – een reviewstudie, Struyf Elke (Universiteit Antwerpen) en Verschueren Karine (KU Leuven)

² <http://onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/12-11-conceptnota-leerlingenbegeleiding.pdf>

Voor de uitwerking van de krijtlijnen werden verschillende bronnen geraadpleegd. Zo formuleert de audit verschillende verbeterpunten ter optimalisatie van de werking van het CLB. Verder werd input verzameld vanuit verschillende fora (werkbezoeken, denkgroepen voor de begeleidingsdomeinen, de commissie leerlingenbegeleiding van de Vlaamse Onderwijsraad, CLB-directiedag...). Ook de informatie uit de Onderwijsspiegels van de onderwijsinspectie en adviezen van de VLOR, Vlaamse Scholierenkoepel (VSK) en andere stakeholders werd meegenomen.

In wat volgt worden de verschillende krijtlijnen zoals geformuleerd in de conceptnota kort samengevat.

1. Zorgcontinuüm en handelingsgericht werken

Leerlingenbegeleiding verloopt via een continuüm van zorg, waarbij de mate van individualisering van zorg verhoogt, naarmate de nood aan begeleiding toeneemt. Daarbij vertrekt het vanuit een handelingsgericht kader en de uitgangspunten³ die daarin vooropgesteld worden.

2. Actoren binnen de leerlingenbegeleiding

Leerlingenbegeleiding is een gedeelde verantwoordelijkheid van leerlingen, ouders, school, CLB, PBD en welzijnspartners. De verschillende actoren willen we behouden en versterken met het oog op een effectievere en efficiënte organisatie van de leerlingenbegeleiding. Hiervoor is het nodig dat de rollen en taken van de verschillende actoren duidelijk zijn.

3. Begeleidingsdomeinen en taken

Leerlingenbegeleiding bestaat uit vier begeleidingsdomeinen: leren en studeren, preventieve gezondheidszorg, psychisch en sociaal functioneren en onderwijsloopbaan. Een beleid op leerlingenbegeleiding geeft invulling aan deze vier domeinen.

4. Samenwerking en communicatie

CLB's werken zichtbaar, vlot toegankelijk en laagdrempelig voor alle leerlingen en ouders. De centra werken onafhankelijk van de school. Scholen en CLB's werken samen op basis van duidelijke samenwerkingsafspraken. Die afspraken worden gecommuniceerd naar leerlingen, ouders en het schoolteam.

5. De draaischijffunctie van het CLB en de samenwerking met de hulpverlening

De draaischijffunctie wordt kwaliteitsvol uitgebouwd en uitgewerkt. Met de partners van welzijn worden duidelijke afspraken gemaakt omtrent samenwerking en rol- en taakverdeling.

6. Verhouding vraag en aanbod: van samenwerking tot schaalvergroting

Samenwerking en schaalvergroting worden gestimuleerd om zo de expertise en krachten beter te bundelen en in te zetten.

³ (1) De onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal – wat heeft de leerling nodig om een bepaald doel te bereiken? (2) Werken vanuit een transactioneel referentiekader waarbij afstemming en uitwisseling tussen het kind en zijn omgeving belangrijk is. (3) De leraar staat centraal – de leraar doet ertoe. (4) Positieve aspecten van de leerlingen worden benadrukt en naar voor geschoven. (5) Constructieve samenwerking met alle actoren (leraren, leerling, ouders en zorgteam). (6) Er worden doelen vooropgesteld. (7) De werkwijze is systematisch en transparant.

7. Verhouding preventieve en curatieve werking

De nadruk wordt gelegd op preventieve werking om zo de remediëring te beperken. Het begeleidingsdomein preventieve gezondheidszorg wordt geëvalueerd.

8. Informatie-uitwisseling en deontologie

Er komen duidelijke afspraken omtrent informatie-uitwisseling. Ook moet er meer worden ingezet op de verduidelijking omtrent het onderscheid tussen ambts- en beroepsgeheim.

9. Kwaliteitszorg

In de hervorming moet voldoende aandacht gaan naar interne en externe kwaliteitszorg. De kwaliteitszorg houdt zowel de inhoudelijke invulling aan leerlingenbegeleiding in als de organisatie ervan.

10. Personeelsomkadering

Een eenvoudig en transparant omkaderingssysteem wordt als doel vooropgesteld.

5.3 Adviezen bij de krijtlijnennota⁴

De VLOR, de SERV, het Netwerk tegen armoede, de Vlaamse scholierenkoepel en het Kinderrechtencommissariaat brachten hun advies uit bij de krijtlijnennota.

De **VLOR** onderschrijft de globale idee van de krijtlijnennota die de verantwoordelijkheid voor interne leerlingenbegeleiding bij de school legt, hierin ondersteund door de pedagogische begeleidingsdiensten (procesmatige beleidsondersteuning) en de CLB's (expertise op casusniveau en inhoudelijke expertise voortvloeiend uit de praktijk). De draaischijffunctie naar de welzijnssector is duidelijk een taak van het CLB.

De VLOR voegt twee krijtlijnen toe: de versterking van de competenties van iedere actor en een sterkere participatie van leerlingen en ouders. Verder vindt de VLOR dat de rol van het CLB in de schoolondersteuning in de krijtlijnennota onderbelicht wordt. Ze vragen een grondig debat over een optimalisering van het begeleidingsdomein preventieve gezondheidszorg. Tot slot heeft de VLOR heel wat vragen bij de vaststelling dat de hervorming van de leerlingenbegeleiding budgetneutraal is.

Aan de **VLOR** werd een bijkomend advies gevraagd. De adviesvraag handelde over de toekomst van de leerlingenbegeleiding, de taken en rollen van de verschillende actoren en de vier begeleidingsdomeinen. In dit tweede advies - dat de VLOR uitbracht in november 2016 - worden enkele inhoudelijke basisprincipes voor een vernieuwing van de leerlingenbegeleiding naar voor geschoven. Zo pleit

⁴ <http://www.vlor.be/sites/www.vlor.be/files/ar-ar-adv-1516-015.pdf>
<http://www.vlor.be/sites/www.vlor.be/files/ar-ar-adv-1617-011.pdf>
<http://www.serv.be/serv/publicatie/advies-krijtlijnen-leerlingenbegeleiding>
<http://www.netwerktegenarmoede.be/documents/160226-Netwerk-tegen-armoede-over-de-conceptnota-krijtlijnen-hervorming-leerlingenbegeleiding.pdf>
http://www.kinderrechtencommissariaat.be/sites/default/files/bestanden/2015_2016_04_advies_leerlingenbegeleiding.pdf

de VLOR ervoor dat actoren hun samenwerking vanuit een lokaal kader vorm kunnen geven. Dit kader moet bestaan uit twee dimensies om de transparantie en de gelijkgerichtheid van het aanbod aan leerlingenbegeleiding over alle scholen en CLB's heen te versterken. Bij de eerste dimensie, het continuüm op leerlingenbegeleiding schijft de VLOR de fases naar voor die verankert werden in het kader van het M-decreet. Over de benaming van de vier begeleidingsdomeinen, de tweede dimensie, werd geen consensus bereikt. Verder formuleert de VLOR de rollen en taken van iedere actor. De VLOR benadrukt het belang van de schoolse verantwoordelijkheid voor het kwaliteitsvol beleid op leerlingenbegeleiding. Tot slot worden enkele kwaliteitsgaranties voor het lokale beleid inzake leerlingenbegeleiding gevraagd. Belangrijk in dit kader is de participatieve totstandkoming van het beleid op leerlingenbegeleiding, dat gecommuniceerd wordt naar alle actoren.

De Strategische adviesraad welzijn-volksgezondheid-gezin formuleert enkele aandachtspunten die rechtstreeks gelinkt zijn met Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

- Het is nodig om in de leerlingenbegeleiding de rollen en taken van leerlingen, ouders, scholen, CLB, pedagogische begeleidingsdiensten en externe zorg- en ondersteuningspartners scherp te stellen.
- Om een kwaliteitsvolle invulling te geven aan elk van de vier begeleidingsdomeinen van leerlingenbegeleiding en gezien de vaak complexe zorg- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen, moeten relevante partners in welzijn én gezondheidszorg actief participeren.
- In de conceptnota wordt een model van leerlingenbegeleiding voorgesteld waarin het CLB een draaischijffunctie opneemt. In dit model is voor de raad elke partner cruciaal en ondersteunt hij de anderen ook om rollen en verantwoordelijkheden effectief te kunnen opnemen. De verschillende partners werken samen en verwijzen een leerling naar die actor die de meest gepaste zorg en ondersteuning kan bieden, op maat van de leerling. Het is uitermate belangrijk dat de actoren in zorg en ondersteuning over voldoende capaciteit beschikken om, waar ook in Vlaanderen, deze doorverwijzing effectief op te kunnen nemen.

Ook de **SERV** formuleerde enkele aandachtspunten naar aanleiding van de krijtlijnnnota. De raad meent dat het aspect (gezondheids)zorg sterk wordt benadrukt in de conceptnota. Het op een gestructureerde wijze, preventief en tijdig verstrekken van informatie aan alle leerlingen moet ook in de toekomst ten volle opgenomen worden. De communicatie moet gaan over het onderwijsaanbod, welzijnsorganisaties, gezondheidsvoorzieningen en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Ook traject- en keuzebegeleiding moeten opgenomen worden. Werkpartners kunnen als mogelijke mede-actoren in de onderwijsloopbaanbegeleiding fungeren voor die leerlingen en studenten die een aanzienlijk deel leren al doende of op een werkplek. De raad ondersteunt de aandacht die CLB's moeten hebben voor kansengroepen, waaronder mensen in armoede. Voor de kansengroepen is er onder andere vraag naar het verwerven van de nodige expertise voor het hanteren van een 'faire diagnostiek' in de onderwijsloopbaanbegeleiding en naar een cultuursensitieve geestelijke gezondheidszorg.

Het netwerk tegen armoede vraagt om de rollen en taken tussen de verschillende actoren en partners te concretiseren en aandacht te hebben voor kansengroepen. Ze benadrukken het belang van een vertrouwensrelatie tussen het CLB en hun leerlingen en ouders. Het netwerk stelt zich vragen bij de haalbaarheid van een budget neutrale hervorming. Het netwerk pleit voor meer zorg op school. Zij zien daarom, naast de 4 eerder vermelde 'rollen' in de leerlingenbegeleiding (leerlingen en ouders, school, CLB en PBD), een vijfde rol weggelegd voor een brugfiguur.

Het ***Kinderrechtencommissariaat*** is tevreden met de contouren die de nota uittekent en vraagt extra aandacht voor het tijdsaspect: zorg dragen voor leerlingen en voor het hele schoolteam vraagt inzet van tijd. Het commissariaat geeft verder een aantal aandachtspunten mee op basis van de klachten en signalen die bij hun Klachtenlijn binnenkwamen.

5.4 Informeel overleg

Hieronder worden de informele overlegmomenten opgelijst die als input dienden bij de voorbereiding en de verdere uitwerking van de conceptnota 'krijtlijnen voor een hervorming van de leerlingenbegeleiding'.

5.4.1 De denkgroepen

Om draagvlak te verwerven voor de hervorming van de leerlingenbegeleiding werd een denkoefening georganiseerd met verschillende stakeholders in de leerlingenbegeleiding. Het doel van deze denkoefening was om - los van bestaande structuren - na te denken over de ideale leerlingenbegeleiding voor de vier begeleidingsdomeinen. Er werden denkgroepen opgericht - die meermaals samenkwamen - voor het begeleidingsdomein onderwijsloopbaan en het begeleidingsdomein psychosociaal functioneren. Voor het begeleidingsdomein leren en studeren werd geen aparte groep opgericht. Dit thema werd in het kader van het M-decreet verder uitgewerkt in een stakeholdersgroep. Bijna alle thema's onder leren en studeren vallen immers onder het M-decreet. Voor het begeleidingsdomein preventieve gezondheidszorg was er reeds een structureel overleg lopende tussen de beleidsdomeinen onderwijs en welzijn.

5.4.2 Werkbezoeken

Verschiedende werkbezoeken aan scholen en CLB's gaven zicht op praktijkvoorbeelden en knelpunten. Tijdens deze werkbezoeken werd ook steeds de samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten als actor in de leerlingenbegeleiding bevraagd.

5.4.3 Directiedagen CLB

Op regelmatige tijdstippen werd gecommuniceerd naar de directies van de CLB's over de vooruitgang in het dossier. Ook werden inhoudelijke vragen voorgelegd aan de directies. Hierbij was er aandacht voor de voorbereiding, uitvoering en aanbevelingen van de audit CLB, de conceptnota 'Krijtlijnen voor een hervorming van de leerlingenbegeleiding in Vlaanderen', en de afstemming en samenwerking met het beleidsdomein welzijn. Dit laatste in functie van jeugdhulp en hulpcontinuïteit.

5.4.4 De afstemming met het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is een belangrijke partner in de leerlingenbegeleiding. Enerzijds vanuit de bevoegdheid van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor de preventieve gezondheidszorg en anderzijds vanuit het gegeven dat de CLB's rechtstreeks behoren tot het toepassingsgebied van de jeugdhulp via het decreet betreffende de integrale jeugdhulp. De samenwerking en afstemming tussen onderwijs en welzijn voor de thema's preventieve gezondheidszorg en jeugdhulp kreeg vorm door intensief overleg tussen administraties via vergaderingen van het gemeenschappelijk managementcomité onderwijs-welzijn bestaande uit alle leidend ambtenaren van de betrokken sectoren (departementen en agentschappen onderwijs-welzijn). Finale beslissingen werden genomen tijdens overleg van de gemeenschappelijke beleidsraad onderwijs-welzijn in aanwezigheid van de twee bevoegde ministers.

5.4.5 Overleg Minderhedenforum, Netwerk tegen armoede en Ouderkoepelverenigingen (GO! Ouders, KOOGO, VCLB)

Tijdens overleg met bovenstaande partners kwam naar voor dat het voor ouders heel belangrijk is dat een CLB voldoende toegankelijk is, laagdrempelig en bereikbaar. In functie van herkenbaarheid moet er meer gelijkgerichtheid zijn tussen de werking van de CLB's. Hiernaast moeten alle actoren hun verantwoordelijkheid inzake leerlingenbegeleiding opnemen. Dit hangt samen met de doorverwijzing naar externe hulpverlening. Het is belangrijk dat er duidelijk en voldoende gecommuniceerd wordt naar ouders. De communicatie moet aangepast worden aan de noden van alle ouders en voldoende toegankelijk zijn. Tot slot werd aangehaald dat scholen meer inzicht en kennis moeten verwerven in de samenwerking met en communicatie naar kwetsbare ouders.

B. Toelichting bij de artikelen

Decreet betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

Het decreet betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding regelt de aspecten van de leerlingenbegeleiding voor zowel de scholen basis- en secundair onderwijs, de leertijd, de centra voor leren en werken en de CLB's. Dit betekent dat we het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 december 1998 opheffen. Juridisch-technisch opteert de regelgever ervoor om de wijzigingen aan de regelgeving betreffende leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs in bestaande decreten in te voegen. We beogen hiermee op een centrum- en schoolvriendelijke manier alle toepasselijke regelgeving voor het CLB in één themadecreet gebundeld te houden en alle toepasselijke regels voor scholen in de bestaande "niveau"decreten te integreren.

De wijzigingen aan de rechtspositie van de personeelsleden worden in de decreten rechtspositie van 27 maart 1991 van het gemeenschapsonderwijs en van het gesubsidieerd onderwijs ingevoegd. De wijzigingen die betrekking hebben op de basisscholen worden aan het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 toegevoegd. De gewijzigde regels van toepassing op secundaire scholen worden in de codex secundair onderwijs van 17 december 2010 aangebracht. De regels van toepassing op de instellingen uit het stelsel van leren en werken worden in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse gemeenschap én in de codex secundair onderwijs ingevoegd. Met dit decreet wordt er ook één wijziging aangebracht aan het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad. Verder wordt er ook één wijziging aangebracht aan het interpretatief decreet van 23 oktober 2009. Ook het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming - Syntra Vlaanderen" wordt deels aangepast. Tot slot worden er twee artikels gewijzigd in het decreet kwaliteit van 8 mei 2009.

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling en definities

Artikel 1

Dit artikel geeft aan dat het voorliggend decreet een Gemeenschapsbevoegdheid regelt. Het behoort tot de bevoegdheid van de minister van Onderwijs van de Vlaamse Regering om leerlingenbegeleiding in het leerplichtonderwijs te regelen. Dit is van toepassing op de leerlingenbegeleiding door de onderwijsinstellingen zelf en voor de opdracht en taakstelling van een CLB in de domeinen

onderwijsloopbaan, leren en studeren en psychisch en sociaal functioneren. De invulling en organisatie van het begeleidingsdomein preventieve gezondheidszorg wordt in overleg met de Vlaams minister bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin uitgewerkt. Ook de invulling en organisatie van de draaischijffunctie wordt afgestemd met de sector van de integrale jeugdhulp.

Zie ook hoger bij de totstandkomingsprocedure van dit decreet, 5.4.4. afstemming met het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Artikel 2

Dit artikel omschrijft de begrippen en de afkortingen die in dit decreet gebruikt worden.

Een aantal begrippen worden overgenomen uit de bestaande regelgeving. Dit geldt voor de begrippen *bestuur, centrum, centrumnet, doorlichting, gewogen leerlingenaantal, inspectie, lokaal comité, salaris, schooljaar*.

Indien er voor eenzelfde begrip varianten in de omschrijving bestaan omwille van de specificiteit van bijvoorbeeld een onderwijsniveau dan wordt er een verwijzingsdefinitie gehanteerd. Dit geldt voor de begrippen *brede basiszorg, differentiërende maatregelen, dispenserende maatregelen, gemeenschappelijk curriculum, regelmatige leerling, ...*

Het begrip ouders wordt gedefinieerd als de natuurlijke personen die titularis zijn van het ouderlijk gezag of bij ontstentenis van die personen, de wettelijke vertegenwoordigers. Hieronder worden ook de opvoedingsverantwoordelijke begrepen namelijk andere natuurlijke personen dan de ouders die de minderjarige op duurzame wijze in feite onder hun bewaring hebben of bij wie de minderjarige geplaatst is door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid.

Het begrip school wordt gedefinieerd als een pedagogisch geheel in het basisonderwijs of het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken onder leiding van één directeur. Voor autonome centra voor deeltijds onderwijs wordt met het begrip directeur de coördinator bedoeld, voor niet autonome centra voor deeltijds onderwijs wordt hiermee de directeur van de hoofdschool bedoeld.

De kernactiviteiten van de centra worden ook in de definities opgenomen.

Artikel 3

Dit artikel omschrijft het toepassingsgebied van het decreet.

Hoofdstuk 2. Leerlingenbegeleiding in de centra voor leerlingenbegeleiding

Afdeling 1. Opdrachtsverklaring

Artikel 4

Dit artikel beschrijft de maatschappelijke opdracht die alle centra voor leerlingenbegeleiding vervullen.

Een analoog artikel wordt in de niveaudecreten ingeschreven voor alle basis- en secundaire scholen en voor de instellingen uit het stelsel leren en werken (zie verder) en hun maatschappelijke opdracht met betrekking tot leerlingenbegeleiding.

De maatschappelijke opdracht van alle centra voor leerlingenbegeleiding wordt vormgegeven met het oog op de definitie van leerlingenbegeleiding:

Leerlingenbegeleiding vertrekt steeds vanuit een emancipatorische visie en benadert de ontwikkeling van leerlingen vanuit een onderwijsperspectief. Ze draagt bij tot het functioneren van de leerling in de schoolse én maatschappelijke context. Dit alles met als doel de totale ontwikkeling van de leerling, het verhogen van de gekwalificeerde uitstroom en het realiseren van gelijke onderwijskansen. De focus ligt op het welbevinden van alle leerlingen, nu en in de toekomst. Het is het geheel van preventieve en begeleidende acties op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, de onderwijsloopbaan, het leren en studeren en, het psychosociaal ontwikkelen. De begeleiding richt zich op één van deze vier domeinen of op een combinatie ervan. De acties worden uitgevoerd ter ondersteuning van de persoonlijke, sociale en culturele ontwikkeling van leerlingen.

De maatregelen die de centra in de vier begeleidingsdomeinen ondernemen, vertrekken vanuit de schoolcontext en zijn multidisciplinair onderbouwd. Opdat de verworven kennis ruimer gedeeld wordt, worden centra aangezet om de expertise netoverstijgend op te bouwen en in te zetten.

In dit artikel worden de vier begeleidingsdomeinen waarin de leerlingenbegeleiding wordt opgedeeld benoemd: onderwijsloopbaan, leren en studeren, psychisch en sociaal functioneren en preventieve gezondheidszorg en psychisch en sociaal functioneren. Alle vier de begeleidingsdomeinen moeten door alle actoren geïntegreerd en holistisch benaderd worden. De onderstaande omschrijvingen van ieder begeleidingsdomein hebben als doel een beter begrip van ieder domein te bekomen en voldoende te expliciteren uit welke onderdelen leerlingenbegeleiding bestaan. Hierbij wordt verwacht dat acties of ondersteuning omtrent het ene domein nooit losgezien worden van de andere domeinen. De vier begeleidingsdomeinen beïnvloeden elkaar. Inzetten op het ene domein heeft dus ook een invloed op de andere domeinen. Een holistische benadering van gezondheid is eveneens noodzakelijk. Ook al worden de begeleidingsdomeinen preventieve gezondheidszorg en psychisch en sociaal functioneren hier apart opgenomen, de brede definitie van gezondheid wordt onderschreven en kan perfect geplaatst worden onder de holistische visie op leerlingenbegeleiding.

Begeleiding van de onderwijsloopbaan is een continu, dynamisch en geïntegreerd leer- en ontwikkelingsproces dat start in de kleuterschool op 2,5 jaar en een leven lang leren beoogt. Begeleiding van de onderwijsloopbaan heeft tot doel elke leerling te ondersteunen om voldoende zelfkennis te ontwikkelen en om adequate keuzes te leren maken op school en daarbuiten. Op die manier krijgt elke leerling de kans om het onderwijs gekwalificeerd te verlaten naar eigen mogelijkheid en interesse. Het is belangrijk dat de leerling inzicht verwerft in zijn/haar interesses, zelfbeeld, motivatie, studievaardigheden en (onderwijsloopbaan)competenties en zich realiseert wat de consequenties zijn van zijn/haar keuzes. De leerling wordt hierbij actief ondersteund door verschillende actoren in de leerlingenbegeleiding maar neemt hier ook zelf een belangrijke actieve rol op als architect van zijn/haar onderwijsloopbaan.

In het begeleidingsdomein leren en studeren wordt het leren van de leerling geoptimaliseerd. In dit domein leggen we de focus op het bevorderen van het leerproces door leer- en studeervaardigheden en -competenties te ontwikkelen en te ondersteunen. Dit laatste indien nodig op maat van de leerling om zo het leerproces te versterken.

Bij het begeleidingsdomein psychisch en sociaal functioneren staat het welbevinden van de leerling centraal. Dit vertaalt zich in een krachtige leeromgeving binnen een veilig, warm, uitdagend en verbindend schoolklimaat.

In deze omgeving kunnen leerlingen zichzelf zijn en op een spontane en vitale manier handelen om tot leren te kunnen komen. De psychisch en sociaal functioneren van leerlingen kan bedreigd worden in onder andere volgende gevallen: pesten, spijbelen, gedragsproblemen, emotionele problemen (faalangst, angst, suïcide, depressie), problemen op het vlak van sociale vaardigheden, psychiatrische problemen, verwerkingsproblemen (verliesverwerking, rouw, verwerking handicap), verslavingsproblemen, mishandeling, verwaarlozing, radicalisering enzovoort.

In het begeleidingsdomein preventieve gezondheidszorg wordt de gezondheid, groei en ontwikkeling van leerlingen bevorderd en beschermd. Zo wordt het groei- en ontwikkelingsproces van de leerling opgevolgd. Met dit begeleidingsdomein willen we dat risicofactoren, signalen en symptomen van gezondheids- en ontwikkelingsproblemen gedetecteerd worden. Het begeleidingsdomein preventieve gezondheidszorg krijgt een invulling via het organiseren van systematische contacten, het aanbieden van vaccinaties en waar nodig het nemen van profylactische maatregelen. De Vlaamse Regering geeft hieraan verder invulling. Tijdens het systematisch contact kunnen signalen worden opgevangen of problemen worden vastgesteld met betrekking tot de andere begeleidingsdomeinen of een combinatie ervan.

Artikel 5

Artikel 5 paragraaf 1 van dit artikel omschrijft welke leerlingen de centra begeleiden.

Paragraaf 2 bepaalt dat wanneer een leerling van school verandert, het centrum zijn bevoegdheden en verantwoordelijkheden behoudt tot die leerling is ingeschreven in een andere school. Indien dit een andere school blijkt te zijn waarmee het centrum specifieke samenwerkingsafspraken heeft, dan blijft hetzelfde centrum bevoegd en verantwoordelijk. Indien de school schoolspecifieke samenwerkingsafspraken heeft met een ander centrum, dan wordt dit ander centrum bevoegd en verantwoordelijk. Het centrum blijft bevoegd en verantwoordelijk ook wanneer een kind of jongere voor een bepaalde periode niet ingeschreven is in een school. Het gaat dan over het centrum dat gekoppeld is aan de laatste school waarin het kind of jongere was ingeschreven. Die bevoegdheid en verantwoordelijkheid loopt tot het einde van de periode van niet-inschrijving.

Paragraaf 3 maakt duidelijk dat de centra zich naar alle leerlingen die regelmatig schoollopen richten. Daarbij heeft het centrum een specifieke opdracht in het opvolgen van de leerplicht. Dit impliceert dat het centrum ook jongeren begeleidt die geen huisonderwijs volgen en evenmin in een school zijn ingeschreven of die wel ingeschreven zijn maar heel onregelmatig aanwezig zijn. Vaak gaat het over kinderen en jongeren die jeugdhulp krijgen of jeugdhulp nodig hebben. Omwille van een complexe problematiek blijft de nodige ondersteuning voor die kinderen en jongeren uit. Voorbeelden hiervan zijn jongeren die verblijven in een gemeenschapsinstelling en uitstromen zonder dat er een school in beeld is, de intersectoraal prioritair toe te wijzen jeugdhulpvragen (knelpunt dossiers),... Bij deze doelgroep is het noodzakelijk dat er extra aandacht gaat naar de afstemming van onderwijs- en welzijnstrajecten. Dit laatste is een gedeelde verantwoordelijkheid van onderwijsactoren en welzijnspartners.

In paragraaf 4 heeft de decreetgever ervoor gekozen om ook voor leerplichtigen in huisonderwijs een aanbod leerlingenbegeleiding te voorzien. Het aanbod dat voorzien wordt geldt voor leerlingen die een verklaring huisonderwijs indienen.

De verklaring voor huisonderwijs dient door de ouders te gebeuren. Dit doen ze bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) dat de verklaringen

registreert in het kader van de controle op de leerplicht. De onderwijsinspectie staat in voor de controle van het huisonderwijs.

Leerplichtige kinderen en jongeren in huisonderwijs worden door de overheid per brief op de hoogte gebracht van het aanbod leerlingenbegeleiding waarbij meegegeven wordt dat leerplichtigen in huisonderwijs en hun ouders een beroep kunnen doen op een centrum voor leerlingenbegeleiding, waarbij dan minimaal de kernactiviteiten onthaal en vraagverheldering (brede instap) worden ingezet. Het centrum bepaalt zelf welke andere kernactiviteiten ze verder nog inzetten. Specifiek worden voor leerplichtigen in huisonderwijs waarvoor de ouders een verklaring huisonderwijs moeten indienen, vaccinaties aangeboden zodat een leerplichtige in huisonderwijs zich kan laten vaccineren. Dit aanbod is geheel vrijblijvend voor deze kinderen en jongeren. Het is niet de bedoeling dat de centra hiervoor zelf de doelgroep aanklappend aanspreken of opzoeken, leerplichtige minderjarigen in huisonderwijs en/of hun ouders dienen zichzelf aan te melden bij een centrum of contact op te nemen met een centrum.

Leerplichtige kinderen en jongeren in huisonderwijs, waarvoor de ouders een verklaring huisonderwijs moeten indienen, zijn wel verplicht om deel te nemen aan de systematische contacten, bestaande uit oa. een medisch onderzoek. Dit naar analogie met de regelgeving voor leerlingen die geen huisonderwijs volgen. Ook hier moeten leerplichtigen uit huisonderwijs zich aanmelden bij een centrum of contact opnemen met een centrum. Deze verplichting is eveneens mee opgenomen in de brief die deze doelgroep ontvangt van AgODi.

Net zoals voor leerlingen in het reguliere onderwijs en hun ouders kan er wel verzet aangetekend worden tegen de arts van een centrum die het systematisch contact uitvoert. Deze procedure zal in een uitvoeringsbesluit uitgewerkt worden.

In het geval dat voor twee of meerdere leerplichtige kinderen gezamenlijk huisonderwijs wordt georganiseerd en de plaats waar dit huisonderwijs wordt georganiseerd verschilt van het adres waar de kinderen gedomicilieerd zijn, dan is de organisator van het huisonderwijs verplicht mee te werken aan de profylactische maatregelen die een centrum kan nemen bij sommige besmettelijke ziekten. Ook voor de leerplichtigen die deelnemen aan deze vorm van huisonderwijs is, samen met de ouders, medewerking aan de profylactische maatregelen verplicht. De onderwijsinspectie staat in voor de controle op huisonderwijs en zal dus ook de deelname aan systematische contacten en waar nodig medewerking aan profylactische maatregelen mee opnemen.

Afdeling 2. Werking

Artikel 6

Een centrum voor leerlingenbegeleiding zorgt voor een kwaliteitsvolle werking. Het centrum stelt alles in het werk om een kwaliteitsvolle werking uit te bouwen en te behouden, zowel leerling- en schoolnabij als in de netoverstijgende samenwerking voor de gemeenschappelijke thema's en opdrachten. Deze kwaliteitsvolle werking krijgt vorm vanuit een centrumbeleid. Dit omvat onder andere de organisatie van de dienstverlening, interne kwaliteitszorg, een professionaliseringsbeleid, personeelsbeleid, acties met betrekking tot de evaluatie van het centrumbeleid,... Het centrumbeleid wordt geëvalueerd op basis van de resultaten en de effecten van de werking. Indien nodig past het centrum zijn centrumbeleid aan.

Voor de ontwikkeling, implementatie, evaluatie en bijsturing van het centrumbeleid kan het centrum een beroep doen op de pedagogische begeleidingsdienst of een andere externe dienst.

Artikel 7

Dit artikel omschrijft de uitgangspunten van waaruit centra vertrekken bij het uitoefenen van hun opdracht inzake leerlingenbegeleiding. Een analoog artikel wordt in de niveaudecreten ingeschreven voor alle basis- en secundaire scholen en voor de instellingen uit het stelsel leren en werken (zie verder).

De opsomming van de van toepassing zijnde werkingsbeginselen beperkt zich tot die beginselen die nog niet uit andere algemene en toepasselijke rechtsregels volgen. Zo zijn scholen en centra bij hun opdrachten geacht de rechten van het kind na te leven zoals die zijn vastgelegd in het Verdrag inzake de rechten van het kind.

Bij het vervullen van deze opdracht werkt een centrum:

- 1° onafhankelijk en stelt het belang van de leerling centraal;
- 2° leerling- en schoolnabij;
- 3° kosteloos voor de leerling, de ouders en de school;
- 4° subsidiair;
- 5° multidisciplinair;
- 6° vertrouwelijk en ontwikkelt het een deontologische code die minimaal het onafhankelijke optreden van de personeelsleden waarborgt;
- 7° met respect voor het pedagogisch project van de school;
- 8° netoverstijgend samen

1° De centra zijn een neutrale actor in de leerlingenbegeleiding. Ze werken onafhankelijk van de school en van schoolexterne partners. Het belang van de leerling staat steeds centraal, ook indien dit belang strijdig is met de belangen van een andere actor. Een CLB-medewerker die niet rechtstreeks betrokken is bij de begeleiding van een leerling kan optreden als een vertrouwenspersoon voor de leerling. Een vertrouwenspersoon kan aangesteld worden door de leerling zelf of door de directeur van een centrum wanneer de leerling zelf niet in staat is een vertrouwenspersoon aan te duiden.

De voorwaarden om als vertrouwenspersoon van een leerling te kunnen fungeren zijn bepaald in de regelgeving betreffende de integrale jeugdhulp. Een centrum organiseert zich zodat de leerlingenbegeleiding door een centrum voldoende leerlingnabij is en dus mobiel kan ingezet worden. Hiervoor zijn het centrum en zijn medewerkers vlot bereikbaar en beschikbaar voor leerlingen op de school.

2° Het centrum werkt leerling en schoolnabij. Vanuit de vraaggestuurde werking van een centrum en in functie van het uitvoeren van de opdrachten, moet een centrum gemakkelijk bereikbaar, aanspreekbaar en toegankelijk zijn voor leerlingen, hun ouders en scholen. Dit betekent dat een centrum zich voldoende flexibel organiseert zodat de doelgroep zich niet steeds zelf naar een centrum moet verplaatsen, en dat ook de CLB-medewerker voldoende bereikbaar is in de school zelf. Naast fysiek bereikbaar zijn kan er ook ingezet worden op online hulpverlening. Idealiter moeten alle kernactiviteiten kunnen ingezet worden zowel in het centrum als in de school.

3° Een centrum werkt binnen haar opdrachtverklaring kosteloos voor de leerling, de ouders en de scholen. Dit betekent dat er aan hen geen vergoeding kan gevraagd worden voor de dienstverlening die een centrum zelf aanbiedt.

4° Centra werken subsidiair in het aanbieden van leerlingenbegeleiding en het inzetten van hun kernactiviteiten. De begeleidingsverantwoordelijkheid ligt in de eerste plaats bij ouders en scholen, maar ze kunnen steeds terugvallen op de hulp van het centrum om hun taak zo goed mogelijk in te vullen. De begeleidende maatregelen van een centrum worden aanvullend ingezet op de

inspanningen die de school geleverd heeft en er wordt steeds gekozen voor de minst ingrijpende begeleiding. Voor de CLB-medewerkers betekent dit dat zij zich onthouden van activiteiten die scholen/ouders of individuele hulpvragers/leerlingen zelf aankunnen.

5° Een centrum werkt multidisciplinair en benadert de leerlingen vanuit somatische, psychologische, pedagogische en sociale invalshoek. De holistische benadering van leerlingen in leerlingenbegeleiding rechtvaardigt het multidisciplinair samenwerken. Zonder deze multidisciplinaire werking in het gedrang te brengen moeten alle personeelsleden het beroepsgeheim respecteren.

6° Alle personeelsleden van een centrum respecteren hun beroepsgeheim ten aanzien van de leerling, de ouders en de scholen. Het beroepsgeheim verhindert niet dat CLB-medewerkers multidisciplinair kunnen samenwerken. Het niet naleven van het beroepsgeheim door voornoemde personen kan aanleiding geven tot de toepassing van artikel 458 van het Strafwetboek. Van CLB-medewerkers wordt verwacht dat zij zich strikt houden aan de deontologische code van het centrum. Een bijzondere situatie geldt voor de deeltijdse CLB-medewerkers, die naast hun opdracht in het centrum een deeltijdse opdracht hebben in een school of in een externe dienst waarmee het centrum samenwerkt. Ook over de aanwezigheid van CLB-medewerkers in bestuursorganen of medezeggenschapsorganen van scholen, andere (verwante) diensten, ... worden concrete en duidelijke afspraken gemaakt. Via een expliciete deontologische code moeten mogelijke interferenties worden vermeden. Om de scholen en de centra toe te laten hun opdrachten naar behoren te vervullen is het noodzakelijk dat relevante informatie uitgewisseld wordt. Bij het uitwisselen van gegevens mogen geen deontologische regels overtreden worden.

7° De centra voor leerlingenbegeleiding en de diensten waarmee zij samenwerken respecteren het pedagogisch project van iedere school waarmee ze samenwerken.

8° De centra werken netoverstijgend samen.

Artikel 8

In artikel 8 wordt de vraaggestuurde werking van het centrum toegelicht. Een centrum werkt, rekening houdend met het aanbod dat ze moet doen vanuit haar opdrachten, vraaggestuurd op verzoek van de leerling, de ouders en de school. Bekwame leerlingen en ouders van niet bekwame leerlingen zijn vrij al dan niet op het aanbod van het centrum in te gaan, met uitzondering van een aantal specifiek omschreven begeleidende maatregelen.

Conform het decreet rechtspositie van de minderjarige in de jeugdhulp nemen we het volgende op. Indien een leerling in staat is zijn belangen in redelijkheid te beoordelen, volstaat zijn/haar akkoord. Indien een leerling niet in staat is daarover zelf een redelijk oordeel te vormen, is het akkoord van de ouders nodig om met de begeleiding verder te gaan. Minderjarigen vanaf 12 jaar worden vermoed deze beoordeling te kunnen maken. Indien een centrum van oordeel is dat een leerling van 12 of ouder niet in staat is deze beoordeling in alle redelijkheid te maken, dan zullen zij dit vermoeden moeten weerleggen. Ook minderjarigen jonger dan 11 zullen soms in staat zijn naar alle redelijkheid hun belangen in te schatten. Het inschatten van de bekwaamheid komt tot stand in dialoog tussen CLB-medewerker en leerling.

Leerlingenbegeleiding aangeboden door de centra is vrijwillige hulpverlening. Dit wil zeggen dat de hulpverlening niet door een jeugdrechter kan worden opgelegd. De leerling, de ouders en de scholen kunnen bij de centra terecht met om het even welke vraag. CLB-medewerkers bepalen zelf op basis van hun regelgevende opdrachten welke specifieke kernactiviteiten ze inzetten om, al dan niet samen

met de andere actoren in de leerlingenbegeleiding, tegemoet te komen aan de ondersteuningsnood. We maken hier een onderscheid tussen kernactiviteiten die leerlinggebonden zijn en ingezet worden op niveau van de leerling zelf (kan ook ter ondersteuning van de ouders) en kernactiviteiten die ingezet worden ter versterking van het handelen van een leerkracht, leerlingenbegeleider, zorgcoördinator... Bekwame leerlingen of ouders van niet bekwame leerlingen dienen in te stemmen met het leerlinggebonden aanbod van de CLB-medewerker. Zonder hun toestemming kan dit aanbod (bestaande uit onthaal, vraagverheldering, begeleiding, handelingsgerichte diagnostiek, handelingsgericht advies en draaischijffunctie) niet ingezet worden.

In de regelgeving zijn een aantal uitzonderingen opgenomen waarbij een bekwame leerling of ouders van een niet bekwame leerling de begeleiding van een centrum niet kan weigeren. Het gaat daarbij over de verplichte begeleiding bij het niet nakomen van de leerplicht, de profylactische maatregelen die een centrum neemt bij besmettelijke ziekten en de systematische contacten. Bij de systematische contacten kan er wel verzet aangetekend worden tegen de arts van het centrum die het systematisch contact uitvoert. De Regering legt daarvoor een procedure vast.

Een specifiek thema binnen leerlingenbegeleiding is omgaan met verontrustende situaties. Verontrustende situaties zijn situaties die door een hulpverlener, een leerling, de ouders of een derde als verontrustend ingeschat worden omdat ze: de ontwikkelingskansen van een kind of jongere bedreigen, de integriteit van een kind of jongere of van één of meer gezinsleden aantasten, of een combinatie van beide omvatten. Bij verontrustende situaties kan een CLB-medewerker contact opnemen met een gemandateerde voorziening voor een consult (anoniem ten aanzien van het kind of de jongere) of vanuit een teambeslissing het kind of de jongere aanmelden bij een gemandateerde voorziening. Aanmelden bij een gemandateerde voorziening kan wanneer alle middelen om vrijwillige hulpverlening te installeren uitgeput zijn en het CLB-team van mening is dat er vanuit maatschappelijke noodzaak hulp moet geïnstalleerd worden. Hiervoor moet er geen toestemming zijn van leerlingen en ouders. Leerlingen en ouders moeten wel op de hoogte zijn van de aanmelding. De gemandateerde voorziening bepaalt of de hulp maatschappelijk noodzakelijk is.

Artikel 9

In dit artikel wordt bepaald dat per leerling slechts 1 dossier kan worden bijgehouden. Dit om te vermijden dat in het CLB over een leerling verschillende dossiers circuleren. Ook de regelgeving integrale jeugdhulp, waarbij de CLB's ook gevat zijn, expliciteert dit. Dit dossier is per definitie multidisciplinair en bevat enkel relevante gegevens die nodig zijn om de begeleiding kwaliteitsvol uit te voeren. Verdere bepalingen hieromtrent zullen opgenomen worden in een besluit van de Vlaamse Regering.

Zodra een leerplichtige die huisonderwijs volgt of de ouders zich een eerste keer aanmelden bij een centrum, maakt het centrum één multidisciplinair dossier aan.

Artikel 10

In dit artikel wordt toegelicht dat centra toegankelijk moeten zijn buiten de kantooruren. De bereikbaarheid van het CLB is klantgericht. Dit wil zeggen dat centra voldoende bereikbaar moeten zijn voor en na de kantooruren. Leerlingen moeten bij het centrum terecht kunnen voor en na de schooluren. De centra moeten tijdens de schoolvakanties ook voldoende open zijn, wanneer het centrum niet gesloten is moeten de kernopdrachten opgenomen kunnen worden. Een goede mix van disciplines is in dit kader essentieel.

Het centrum moet zelf bepalen op welke momenten het bereikbaar moet zijn voor zijn de leerling en de ouders. Dit wil zeggen dat het centrum zelf zijn

openingsuren bepaalt. Wanneer het centrum open is, moet het minstens de kernactiviteiten kunnen inzetten, maar is het niet nodig dat de hele CLB-werking aanwezig is (bijvoorbeeld de ICT coördinator of boekhouder kunnen bij avondopening van het centrum afwezig zijn). Het centrum bepaald zijn openingsuren na onderhandeling in het lokaal comité en in onderling overleg met de centra binnen de netoverstijgende regionale ondersteuningscel.

Hiernaast is het centrum gesloten van 15 juli tot en met 15 augustus, op zaterdag en zondagen en op wettelijke en decretale feestdagen, alsook van 25 december tot en met 1 januari. Naast deze vastgelegde sluitingsdagen mag het centrum maximaal 14 dagen gesloten zijn. We benadrukken dat het de keuze is van het centrum om al dan niet 14 dagen gesloten te zijn. Het centrum kiest zelf hoeveel dagen het effectief gesloten is. We bepalen enkel het maximale termijn van 14 dagen. Deze keuze stellen zij af op de noden van de leerling en de ouders. Het centrum bepaald zijn sluitingsdagen na onderhandeling in het lokaal comité en in onderling overleg met de centra binnen de netoverstijgende regionale ondersteuningscel.

Het centrum zorgt voor een duidelijke en concrete communicatie over de openingsuren en -dagen. Hierbij besteedt het centrum extra aandacht aan de communicatie hiervan naar kansengroepen.

Artikel 11 en 12

Deze artikelen nemen onveranderd de bestaande regeling in het kader van zorgvuldig bestuur over zoals in het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding was geregeld bij artikel 14bis en artikel 14ter.

Onder de problematiek van het zorgvuldig bestuur worden een aantal praktijken verstaan die voor centra en hun besturen hetzij absoluut verboden hetzij voorwaardelijk toegelaten zijn.

Bedoelde praktijken of thema's in deze artikelen zijn:

- oneerlijke concurrentie;
- politieke propaganda;
- handelsactiviteiten;
- sponsoring en reclame.

De decreetgever heeft de Vlaamse Regering opgedragen een commissie zorgvuldig bestuur op te richten. Basisscholen, scholen voor secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs, internaten, centra voor leerlingenbegeleiding en centra voor volwassenenonderwijs moeten zich in hun dagelijkse werking aan een aantal principes houden:

- Kosteloosheid;
- eerlijke concurrentie;
- verbod op politieke activiteiten;
- handelsactiviteiten;
- reclame en sponsoring;
- participatie gesubsidieerd onderwijs.

Iedere belanghebbende (o.a. ouders, schoolbestuur, zelfstandige) heeft het recht om aan de commissie vragen te stellen over de toepassing van de principes van zorgvuldig bestuur. Elke belanghebbende kan inzake de toepassing van de principes van zorgvuldig bestuur een klacht indienen bij de commissie. De commissie is een onafhankelijk orgaan van actief bestuur. De commissie behandelt vragen en klachten en heeft beslissings- en sanctioneringsbevoegdheid. Met betrekking tot klachten kunnen de beslissingen van deze commissie - die administratieve rechtshandelingen zijn en geen gerechtelijke uitspraken - tot een gedeeltelijke terugbetaling van de werkingsmiddelen leiden. De klachtenprocedure is aan bepaalde termijnen gekoppeld. Er is een beroepsmogelijkheid bij de Vlaamse Regering voorzien. Zo

kan tegen de beslissingen die de Vlaamse Regering op haar beurt neemt bij de Raad van State een beroep worden aangetekend.

Oneerlijke concurrentie.

Een bestuur mag informatie verstrekken over het begeleidingsaanbod, maar zij mag onder geen beding oneerlijke concurrentie voeren. De aanprijzing van de werking inzake leerlingenbegeleiding moet dan ook objectief blijven en mag geen gebruik maken van vergelijkingen met, verwijzingen naar of aanvallen tegen een ander centrum of een ander centrumbestuur.

Politieke propaganda.

Politieke propaganda en politieke activiteiten in centra, door welke persoon of instantie dan ook, zijn evenzeer verboden.

In afwijking hierop :

- 1) is de syndicale werking ten aanzien van het personeel van het centrum toegelaten;
- 2) zijn politieke activiteiten in het centrum toegelaten buiten de periodes waarin er centrumactiviteiten zijn en buiten de periode van 90 dagen voorafgaand aan een verkiezing. Personeelsleden en leerlingen worden niet gevraagd of aangezet om aan deze activiteiten deel te nemen. Het bestuur kan niet betrokken worden bij de organisatie van een politieke activiteit en houdt rekening met het beginsel van gelijke behandeling bij de toepassing van deze bepaling. Onder politieke activiteiten wordt hier verstaan alle activiteiten die worden georganiseerd door politieke partijen of politieke mandatarissen van politieke partijen, waarvan de standpunten en gedragingen niet in strijd zijn met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Handelsactiviteiten.

Een bestuur kan handelsactiviteiten verrichten, voor zover deze geen daden van koophandel zijn en voor zover ze verenigbaar zijn met haar onderwijsopdracht.

Onder handelsactiviteiten moet onder andere worden verstaan :

- a) verkoop van producten gericht op onmiddellijke consumptie
- b) verkoop van producten en levering van diensten ter gelegenheid van occasionele activiteiten (bijvoorbeeld ter gelegenheid van opendeurdagen). Het voorkomen van concurrentie met het bedrijfsleven staat voorop. De decreetgever heeft expliciet bepaald dat handelsactiviteiten geen daden van koophandel mogen zijn. Een daad van koophandel is namelijk in essentie gericht op persoonlijke verrijking.

Een centrum kan dus geen daad verrichten louter en alleen ter verrijking van haar bestuur of ter verrijking van natuurlijke personen die al dan niet als personeelslid bij het centrum zijn betrokken. Een centrum kan echter wel een beperkt vermogensvoordeel (een marginaal winstoogmerk) nastreven ter bekostiging van haar werking. Dit criterium geldt trouwens ook voor vzw's, instellingen van openbaar nut en vennootschappen met een sociaal oogmerk. Als bijkomende decretale voorwaarde wordt gesteld dat de handelsverrichtingen verenigbaar moeten zijn met de opdracht van het centrum. Dit betekent dat de verrichtingen moeten kaderen in de normale dienstverlening. Indien de handelsactiviteiten echter niet rechtstreeks bijdragen tot de realisatie van de opdracht, dan moeten ze alleszins een strikt occasioneel karakter hebben.

- c) De regelgever definieert niet onder welke voorwaarden, aan welke personen en tegen welke prijzen de door centra geproduceerde voorwerpen mogen worden verkocht of diensten mogen worden geleverd. De centra zullen zelf een redelijke en billijke handelswijze bepalen.

Sponsoring en reclame.

Sponsoring en reclame zijn niet langer een taboe. De decreetgever heeft een aantal beginselen vastgelegd, waaraan centra die reclame en sponsoring door derden toelaten zich moeten houden. De wet van 14 juli 1991 op de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument is nu

deel van het wetboek van economisch recht (boek 6, titel 4, hoofdstuk 1). Reclame is gedefinieerd als: iedere mededeling die rechtstreeks of onrechtstreeks ten doel heeft de verkoop van producten te bevorderen, ongeacht de plaats of de aangewende communicatiemiddelen (artikel I.8.13° van het wetboek).

Voornoemde principes, waarover de besturen moeten waken, zijn de volgende:

a) materialen blijven vrij van reclame. Hierbij dient opgemerkt dat er een verschil bestaat tussen het louter vermelden van een naam of logo van een merk of bedrijf op een middel of een materiaal (bijvoorbeeld een verwijzing naar de fabrikant, wat meestal niet te vermijden is) enerzijds en een uitdrukkelijke reclameboodschap voor een merk of bedrijf anderzijds. Het eerste is toegelaten, het tweede niet.

b) diensten en de werking van een centrum blijven eveneens vrij van reclame, tenzij de reclame enkel attendeert op het feit dat de werking tot stand wordt gebracht met medewerking (via een gift, schenking of prestatie) van een persoon of onderneming.

c) Sponsoring en reclame mogen niet onverenigbaar zijn met de opdracht en taakstelling van een centrum.

d) Sponsoring en reclame mogen tenslotte de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van een centrum niet in het gedrang brengen.

Afdeling 3. Proces Leerlingenbegeleiding

Artikel 13

In dit artikel worden de rollen en taken van de centra verder uitgediept. Een kwaliteitsvol beleid op leerlingenbegeleiding impliceert een geïntegreerd beleid vanuit een holistische benadering voor de vier begeleidingsdomeinen (preventieve gezondheidszorg, onderwijsloopbaan, leren en studeren en psychisch en sociaal functioneren) en dit in alle fasen van het zorgcontinuüm. Hierbij lijsten we de kernactiviteiten van de centra op. Kernactiviteiten zijn algemeen aangeduide hulpactiviteiten die het centrum inzet als instrument om de opdrachten uit te voeren. De kernactiviteiten worden gedefinieerd in artikel 2 en worden hieronder verder beschreven.

Om het overzicht van de samenwerking en taken tussen de school, het centrum en pedagogische begeleidingsdienst niet te verliezen, wordt in wat volgt meteen ook de rol- en taakverdeling van de school en de pedagogische begeleidingsdienst meegenomen. Onderstaande toelichting is dus met andere woorden van toepassing op alle actoren in de leerlingenbegeleiding.

Het geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding en de ondersteuning van dit beleid

De school is verantwoordelijk voor de uitwerking, implementatie en evaluatie van een geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding. Het hebben van een beleid op leerlingenbegeleiding en de samenwerking met een centrum is een erkenningsvoorwaarde voor de school.

De school ontwikkelt, implementeert en evalueert het beleid op leerlingenbegeleiding. Een beleid op leerlingenbegeleiding moet aan een aantal minimale vereisten voldoen om kwaliteitsvol te zijn. Zo is een kwaliteitsvol beleid op leerlingenbegeleiding gedragen door alle actoren binnen en rond de school. Het is afgestemd op het pedagogisch project van de school en vertaalt zich in de klaspraktijk van de leraar. Met andere woorden: leerlingenbegeleiding staat niet los van het onderwijsgebeuren in de school, maar maakt er integraal deel van uit. Bij de ontwikkeling van het beleid op leerlingenbegeleiding houdt de school

rekening met de noden van zijn leerlingenpopulatie en de schoolse context. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van inschrijvingsgegevens, data uit 'Mijn onderwijs', observaties van personeelsleden, leerlingendossiers, relevante gegevens van het CLB, ... Het beleid op leerlingenbegeleiding komt participatief tot stand. Zowel ouders, leerlingen als het hele schoolteam worden betrokken en hebben kennis van het schools beleid inzake leerlingenbegeleiding. De school heeft hierbij bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen en doet inspanning om hun noden te capteren. De school zorgt voor de ontwikkeling en vervolgens voor de implementatie van het beleid. Dit wil zeggen dat de school ook verantwoordelijk is voor de ondersteuning van zijn personeelsleden op dit vlak. De school stemt zijn nascholingsbeleid af op de noden van het schoolteam. Ook bij de aanstelling van een zorgverantwoordelijke of een team van zorgverantwoordelijken wordt rekening gehouden met de noden van de school, de leerlingenpopulatie en het personeelsteam. Tot slot zorgt de school voor een regelmatige evaluatie van het beleid op leerlingenbegeleiding. Ook hierbij wordt rekening gehouden met de inbreng van leerlingen, ouders, personeelsleden, ... In het gehele traject zorgt de school ervoor dat er voldoende betrokkenheid is van maatschappelijk kwetsbare groepen.

De pedagogische begeleidingsdienst ondersteunt scholen en centra zoals omschreven in het decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs. Zij begeleidt hen in hun ontwikkeling tot professionele en lerende organisaties, dus ook op het vlak van leerlingenbegeleiding.

Bij het uitwerken, implementeren en evalueren van haar beleid op leerlingenbegeleiding doet de school een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst of een andere externe professionaliseringsdienst. De input van de school en het centrum zullen gebruikt worden bij het uitwerken van het begeleidingstraject. De PBD vertrekt met andere woorden vanuit de noden die de school én het CLB vaststellen in de dagelijkse praktijk. Vanuit hun eigen expertise hebben zowel de school als het CLB hun eigen inbreng over de begeleidingsbehoeften van de schoolpopulatie. Hiervoor is het belangrijk dat er een dialoog ontstaat tussen deze drie actoren: school, PBD/externe dienst en het centrum. Op vlak van schoolondersteuning heeft het CLB enkel een signaalfunctie naar het beleid van de school in de fase van de brede basiszorg en doet het CLB enkel nog aan consultatieve leerlingenbegeleiding in de fase van verhoogde zorg. Het CLB beschikt over relevante cijfergegevens om de school zicht te geven op specifieke kenmerken en noden van de leerlingenpopulatie in de school.

Zoals eerder vermeld ondersteunt de PBD de school bij het uitvoeren van haar opdracht binnen het zorgcontinuüm. Daarnaast kan ze voor bepaalde thema's ook zelf vormingen aanbieden of een aanbod op maat voorzien voor scholen of CLB's die dit vragen. In dit alles heeft de PBD een makelaarsfunctie. De PBD heeft kennis van het aanbod aan nascholingen/vormingen rond het beleid op leerlingenbegeleiding op zich en rond specifieke relevante thema's binnen dit beleid. Op die manier kan de PBD naar het gepaste aanbod doorverwijzen.

Zorgcontinuüm en leerlingenbegeleiding

Leerlingenbegeleiding verloopt via een continuüm van zorg waarbij de mate van individualisering van zorg verhoogt naarmate de nood aan begeleiding toeneemt. In het zorgcontinuüm onderscheiden we volgende fasen: brede basiszorg, verhoogde zorg en uitbreiding van zorg.

De brede basiszorg is de fase in het zorgcontinuüm waarbij de school vanuit een visie op leerlingenbegeleiding de ontwikkeling van alle leerlingen stimuleert en problemen tracht te voorkomen door een krachtige leeromgeving aan te bieden, de leerlingen systematisch op te volgen, actief te werken aan het verminderen van risicofactoren en het versterken van beschermende factoren. In de brede

basiszorg doet het centrum enkel een beroep op de kernactiviteit signaalfunctie. In deze fase heeft het centrum een specifieke taak voor het begeleidingsdomein preventieve gezondheidszorg. De PBD ondersteunt de school bij het uitwerken, implementeren en evalueren van een beleid op leerlingenbegeleiding waarvan de brede basiszorg een belangrijk deel uitmaakt.

Verhoogde zorg in het zorgcontinuüm is de fase waarbij de school extra zorg voorziet onder de vorm van remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen, afgestemd op de ondersteuningsnoden van bepaalde leerlingen. Dit alles voorafgaand aan de fase van uitbreiding van zorg. De maatregelen die de school neemt, worden ofwel genomen op eigen initiatief wanneer de school een nood vaststelt bij een leerling of een groep van leerlingen, ofwel naar aanleiding en ter uitvoering van één van de kerntaken van het CLB die ingezet werden door het centrum in de fase uitbreiding van zorg. Deze fase wordt ingezet na aanmelding van de leerling (door de school) bij het centrum. De zorgverantwoordelijke/leerlingbegeleider of het team van zorgverantwoordelijken/leerlingbegeleiders neemt in deze fase een belangrijke plaats in. Interne afspraken zorgen voor een goede samenwerking in deze fase. De school zorgt in deze fase ook voor voldoende, duidelijke en transparante communicatie naar alle betrokken actoren. Indien nodig heeft de school bijzondere aandacht voor communicatie met kwetsbare ouders.

In de fase van verhoogde zorg zet het CLB de kernactiviteit consultatieve leerlingenbegeleiding in.

Aanmelding van een leerling bij het CLB in de fase van verhoogde zorg impliceert niet dat de school stopt met het nemen van maatregelen. Ze zet deze verder en stuurt zo veel als mogelijk bij.

In de fase uitbreiding van zorg neemt het CLB de regie van de leerlingenbegeleiding over. Bij uitbreiding van zorg zet de school de maatregelen uit de fase van verhoogde zorg onverkort verder en meldt in overleg met de leerling en de ouders, de leerling aan bij het CLB. Het CLB bepaalt hier zelf welke leerlinggebonden kernactiviteiten ze inzet. Het is van belang dat de school bij de aanmelding en het formuleren van de hulpvraag het zorgcontinuüm respecteert en alle relevante informatie uit de voorgaande fasen van het zorgcontinuüm meedeelt aan het CLB. Zoals vastgelegd in de afspraken die de school en het centrum maakten in het kader van de samenwerking, wordt over deze fase op regelmatige momenten gecommuniceerd.

Kernactiviteiten die het CLB kan inzetten

Ter versterking van de inzet van deze kernactiviteiten bundelen de centra voor leerlingenbegeleiding netoverstijgend hun expertise.

Signaalfunctie: het centrum signaleert bij de school dat er zich problemen of onregelmatigheden voordoen in het beleid op leerlingenbegeleiding of binnen de schoolpopulatie, waarbij het aangewezen is dat de school dit remedieert en haar beleid op leerlingenbegeleiding bijstuurt zodat hier ook preventief op kan worden ingezet.

Consultatieve leerlingenbegeleiding: het centrum ondersteunt leerkrachten, zorgverantwoordelijken en directies bij de analyse en aanpak van problemen tot een specifieke leerling of een groep van leerlingen. Door middel van consultatieve leerlingenbegeleiding versterkt het CLB leerkrachten en zorgverantwoordelijken/leerlingbegeleiders in de invulling en uitvoering van de verhoogde zorg. De consultatieve leerlingenbegeleiding komt er op vraag van leerkrachten, zorgverantwoordelijken/leerlingbegeleiders,... of op voorstel van het CLB zelf bij (terugkerende) problemen met individuele leerlingen en/of groepen

van leerlingen. Consultatieve leerlingenbegeleiding handelt steeds over een specifieke casus of over enkele casussen waar gelijke noden naar voor komen. Consultatieve leerlingenbegeleiding vindt veelal plaats tijdens het systematisch overleg tussen school en CLB. Consultatieve leerlingenbegeleiding kan worden ingezet zonder dat een leerling formeel aangemeld is bij het CLB.

Onthaal: het eerste contact met de leerling, ouders, de school en anderen en het beluisteren van het aanmeldingssignaal. Indien nodig biedt het centrum aansluiting met al dan niet zelf aangeboden vraagverheldering of andere vormen van hulp.

Vraagverheldering: samen met de leerling, de ouders/school of een netwerkpartner de problemen inventariseren, systematisch in kaart brengen en ontrafelen. Hierbij worden oplossingsalternatieven verkend en afgetoetst aan een mogelijk aanbod.

De kernactiviteiten onthaal en vraagverheldering die opeenvolgend ingezet worden vallen samen met de functie brede instap in de jeugdhulp. Brede instap wordt omschreven als: breed en laagdrempelig aanbod voor kinderen en jongeren, hun ouders, personen uit hun leefomgeving en in voorkomend geval, hun opvoedingsverantwoordelijken, die met eender welke hulpvraag terecht kunnen in een voorziening brede instap, met het oog op het verstrekken van informatie, het verhelderen van de vraag, het versterken van de eigen krachten en als nodig het zorgvuldig verwijzen naar het meest passende antwoord, zowel in de jeugdhulp als daarbuiten.

Handelingsgerichte diagnostiek: een cyclisch zoek- en beslissingsproces waarin informatie over het individu en zijn omgeving wordt verzameld, geïnterpreteerd en afgewogen met als doel de problemen, de onderwijsnoden of de hulpvragen te objectiveren, te analyseren en te verklaren. Dit alles met het oog op adequate advisering voor het handelen. Voor de analyse wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk verantwoorde methoden en, waar die voorhanden zijn, van vastgelegde standaarden. Bij leerlingen met een specifieke onderwijsgerelateerde behoefte wordt een advies gegeven over ondersteunende maatregelen in onderwijs, al of niet geformaliseerd zoals bepaald in de onderwijsregelgeving. Het proces verloopt volgens systematische procedures, in samenwerking met de school, de ouders en de leerlingen met aandacht voor positieve kenmerken en voor de wisselwerking en wederzijdse beïnvloeding van het individu en de omgeving.

Verder kunnen de centra hun kernactiviteit handelingsgerichte diagnostiek inzetten om zich te laten erkennen door het agentschap Jongerenwelzijn als multidisciplinair team. Dit staat in functie van het aanvragen van niet rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp voor hun leerlingen.

Handelingsgericht advies: deze kernactiviteit richt zich tot twee groepen: leerlingen en het schoolteam. Via deze kernactiviteit geeft het centrum advies aan de leerling en kan het de leerkracht of het schoolteam versterken. Bij de leerling wordt informatie gegeven over keuzemogelijkheden en gedragsalternatieven en eventueel bepaalde hulp. Indien mogelijk wordt ook de leerkracht of het schoolteam versterkt in het omgaan met de opvang van de leerling met zorgvragen of ondersteuningsnoden.

Begeleiding: de leerling en ouders versterken in het omgaan met een problematische situatie door samen met hen te zoeken naar antwoorden en oplossingen voor de problematische situatie.

Draaischijffunctie: bij individuele leerlingenbegeleiding staat het centrum in voor de toeleiding naar het passend schoolextern aanbod. Het centrum neemt hierbij de coördinatie op tussen de school, het schoolextern aanbod en het centrum zelf

voor het verdere onderwijstraject van de leerling. Scholen hebben geen opdracht in het toeleiden van leerlingen naar schoolextern aanbod. Via de draaischijffunctie heeft het CLB de opdracht om op basis van een indicatiestelling in te staan voor de toeleiding waar nodig en enkel mits toestemming van de leerling en/of de ouders. Heel veel schoolextern aanbod bestaat uit hulp- en/of dienstverlening aangeboden door hulp- en/of dienstverleners die zijn gevat door het beroepsgeheim (al dan niet binnen de jeugdhulp). Schoolpersoneel is niet gevat door het beroepsgeheim, schoolpersoneel heeft ambtsgeheim. Er kan dus geen informatie-uitwisseling gebeuren tussen scholen en dit schoolextern aanbod. CLB-medewerkers hebben wel beroepsgeheim waardoor mits toestemming van de leerling en/of de ouders, informatie kan uitgewisseld worden tussen CLB en schoolextern aanbod. CLB's op hun beurt mogen vanuit hun specifieke opdrachten binnen de leerlingenbegeleiding relevante informatie over leerlingen met de school uitwisselen, rekening houdend met de toestemming van de leerling en/of ouders, en de privacy van de leerling. Scholen kunnen op eigen initiatief een beroep doen op schoolextern aanbod ter versterking van hun beleid op leerlingenbegeleiding. Het schoolexterne aanbod zal doorgaans niet bestaan uit hulp- en/of dienstverlening waarbij de hulp- en/of dienstverlener gevat is door het beroepsgeheim. Veelal gaat dit ook niet over individuele leerlingenbegeleiding. CLB's werken momenteel al dan niet netoverstijgend samen in eigen opgerichte netwerken of participeren in netwerken. Dit wordt in de toekomst geïntensiveerd. Voorbeelden hiervan zijn de netwerken samen tegen schooluitval, netwerken jeugdhulp... Dit in het kader van krachtgericht werken en vermaatschappelijking van de zorg, hulpcontinuïteit, ondersteuning bieden op maat van de leerling...

De decreetgever verleent de delegatie aan de Vlaamse Regering om de opdrachten van de centra voor leerlingenbegeleiding voor de kernactiviteit draaischijffunctie verder te operationaliseren.

Afdeling 4. Samenwerking met scholen en tussen centra

Artikel 14

Dit artikel beschrijft op welke wijze de samenwerking tussen een school en een centrum wordt aangegaan, bijgestuurd of beëindigd.

De decreetgever opteert in paragraaf 1 ervoor om de wijze waarop de afspraken worden geformaliseerd niet centraal vast te leggen. Om de samenwerking vlot te laten verlopen zijn wel duidelijke afspraken nodig. De school neemt het initiatief om deze samenwerkingsafspraken met het CLB vorm te geven. De samenwerkingsafspraken sluiten aan bij het beleid op leerlingenbegeleiding van de school en het centrumbeleid op leerlingenbegeleiding.

We spreken van samenwerkingsafspraken en niet van een samenwerkingsovereenkomst. Een centrum en een school mogen in onderling overleg er voor kiezen om een overeenkomst op te stellen indien ze dit nodig achten. Als openbaar bestuur kunnen gemeenten bijvoorbeeld stellen dat zij verplicht zijn hun samenwerking formeler te regelen dan andere schoolbesturen.

In paragraaf 2 opteren we ervoor om de duurtijd van zes jaar van de huidige beleidsplannen en beleidscontracten te verlaten en de afspraken tot samenwerking voor onbepaalde duur te laten lopen. Deze onbepaalde duur zorgt ervoor dat er geen formele documenten moeten herzien worden louter en alleen omdat de periode van zes jaar is afgelopen. Op die manier wordt onnodige administratieve last vermeden. Uiteraard is en blijft het belangrijk dat op regelmatige basis de samenwerking tussen school en centrum wordt geëvalueerd. De school en het centrum bepalen autonoom de frequentie. Zij schatten zelf de noodzaak ervan in. De evaluatie en het aanpassen van de

afspraken omtrent de samenwerking kaderen binnen het geheel van interne kwaliteitszorg van een centrum en de school. Dit wil zeggen dat de gemaakte afspraken steeds afgestemd moeten zijn op het beleid van de school en het centrumbeleid.

Een evaluatie van de samenwerking en de daarbij horende bijsturing staat los van de duurtijd van de afspraken of de overeenkomst tot samenwerking. Beide partijen moeten op ieder moment de mogelijkheid hebben om de samenwerking te evalueren. Een bijsturing van de samenwerking is steeds mogelijk. Indien nodig kan dit leiden tot een bijsturing van de afspraken. Een evaluatie van de samenwerking kan er evenzeer toe leiden dat de samenwerking wordt stopgezet. De regelgever gaat ervan uit dat een stopzetting uitzonderlijk is. Daarbij gaat hij ervan uit dat de samenwerking via bijsturing geoptimaliseerd wordt. De samenwerking die dus in principe voor onbepaalde duur loopt, kan worden beëindigd door één van beiden (school of het centrum voor leerlingenbegeleiding of in onderling overleg). Belangrijk is dat beide partijen hun verantwoordelijkheid opnemen omtrent de samenwerking met het oog op een kwalitatieve leerlingenbegeleiding voor alle leerlingen. De beëindiging van de samenwerking kan enkel op het einde van een schooljaar plaatsvinden en moet ten laatste 31 december voorafgaand aan dat schooljaar aan de partners waarmee de samenwerkingsafspraken zijn gemaakt, worden meegedeeld. Zo kan een school de samenwerking met een centrum bijvoorbeeld opzeggen als het van onderwijsnet verandert, of indien een school van het gemeenschapsonderwijs van scholengroep verandert of indien een school toetreedt tot een scholengemeenschap of tot een andere scholengemeenschap. Indien een centrum de samenwerking met een school beëindigt, en de school niet onmiddellijk een ander centrum als partner voor leerlingenbegeleiding vindt, mag dit niet tot gevolg hebben dat de dienstverlening inzake leerlingenbegeleiding niet zou gegarandeerd zijn of onderbroken zou worden. Het belang van de leerling staat hierbij steeds centraal. Daarom wordt bepaald dat het centrum de dienstverlening zal blijven verlenen tot de school een samenwerking met een ander centrum heeft vastgelegd. Deze verplichting blijft hetzelfde schooljaar gegarandeerd. Dit laatste kan maximum voor de periode van het daarop volgende volledige schooljaar.

In paragraaf 3 wordt opgenomen dat samenwerkingen door het centrum gemeld moeten worden tegen ten laatste 31 maart. Op basis van deze melding berekent AgODi de personeelsomkadering volgens de decretale vastgelegde periode en volgens het decretaal vastgelegd mechanisme (opgenomen in afdeling 7).

Wanneer er, in uitzonderlijke gevallen, geen samenwerking tot stand gebracht kan worden is het mogelijk om een bemiddeling op te starten, dit wordt opgenomen in paragraaf 4. Het is de verantwoordelijkheid van de school én het centrum om deze stap tijdig te nemen, zodat de school niet zonder samenwerking met een CLB valt.

In de laatste paragraaf staat dat het centrum en de school conform het principe vertrouwelijk de nodige gegevens uitwisselen, rekening houdend met het ambts- en beroepsgeheim.

Artikel 15

Dit artikel biedt de rechtsgrond voor de verderzetting van de werking van de permanente ondersteuningscellen.

Alle bestaande permanente ondersteuningscellen werken samen via een regionale ondersteuningscel in 1 netwerk.

Artikel 16

In paragraaf 1 van dit artikel wordt bepaald dat twee of meer centra kunnen samenwerken in een regionale ondersteuningscel (ROC) wanneer zij hiertoe de

noodzaak zien. Dit kan zowel netgebonden als netoverstijgend. De centra vullen zelf de samenstelling van een netgebonden ROC in. De inspectie neemt de werking van de ROC mee in haar doorlichting.

In de tweede paragraaf wordt bepaald dat ieder centrum kan samen werken in een netoverstijgende regionale ondersteuningscel. Op deze manier wordt netoverstijgende samenwerking vastgelegd en dit om expertise te delen en efficiëntiewinsten te boeken in de werking van de centra. De inspectie gaat de werking van de netoverstijgende ROC na tijdens haar doorlichting. De Vlaamse Regering bepaalt de thema's waarrond de netoverstijgende ROC werkt. In eerste instantie is die netoverstijgende samenwerking vrijwillig, in 2023 wordt deze samenwerking verplicht.

De netoverstijgende regionale ondersteuningscel neemt minimaal volgende taken op:

- Afstemmen van de bereikbaarheid, openingstijden en permanentiebezetting in alle centra van de regio, opdat er in de regio ten minste steeds één centrum open is, met uitzondering van de sluitingsperiodes zoals bepaald in artikel 10;
- Aanspreekpunt voor de leerlingen huisonderwijs die zich aanmelden voor een verplicht systematisch contact. Het netwerk informeert de leerlingen huisonderwijs over de werking van de centra voor leerlingenbegeleiding in de regio en faciliteert het contact tussen de leerling huisonderwijs en het centrum van zijn voorkeur voor de uitvoering van het systematisch contact.
- Bundelen van expertise in verband met kansarmoede met het oog op doelgerichte communicatie, efficiënte organisatie en een accurate begeleiding van leerlingen in kansarmoede in de regio;
- Praktische coördinatie van de systematische contacten opdat elke leerling dit contact in de CLB-infrastructuur aangeboden krijgt die het dichtst bij de school ligt;
- Spijbelproblematiek in de regio in kaart brengen en in samenwerking met regionale actoren een doelgericht plan van aanpak opmaken en uitvoeren om spijbelen en vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan. Leerlingen opvolgen met een schoolcarrière die zich kenmerkt door veelvuldig spijbelen, uitsluitingen, schorsingen en schoolwissels, met het oog op het afronden van het secundair onderwijs met een onderwijskwalificatie;
- Bemiddelend optreden en herstel gericht werken wanneer de communicatie tussen de leerling, de ouders en de school vastloopt en uitsluiting, schorsing of schooluitval dreigt. Het netwerk treedt op als derde neutrale actor die bijdraagt tot conflictoplossing;
- Informatieverstrekking over de structuur en de organisatie van het Vlaamse onderwijslandschap van alle leerlingen uit de regio.
- Bundelen van expertise rond radicalisering en binnen de regio werken rond de-radicalisering waar nodig;

De Vlaamse Regering kan verdere thema's bepalen waarrond de netoverstijgende regionale ondersteuningscel dient samen te werken.

De netoverstijgende regionale ondersteuningscel maakt afspraken over de aanwending van de personeelsomkadering waarover de cel beschikt en het personeelsbeleid van de cel. Dit houdt in dat er afspraken gemaakt worden over de criteria voor het aanwerven, de inzetbaarheid, het functioneren en het evalueren van personeelsleden.

Hiernaast maakt de cel ook afspraken over de aanwending van het beschikbare werkingsbudget en de interne kwaliteitszorg.

Tot slot wordt in deze bepaling opgenomen dat de Vlaamse Regering jaarlijks middelen toekent voor de personeelsomkadering en het werkingsbudget van de netoverstijgende regionale ondersteuningcellen.

Artikel 17

De Regering bepaalt welke gegevens geregistreerd worden, in welke vorm en aan welke diensten ze moeten doorgegeven worden. Dit gebeurt na overleg met de centrumnetten. De centra brengen jaarlijks verslag over gegevens van leerlingenbegeleiding, verzameld via het multidisciplinair dossier van de leerling. Deze gegevens zijn van somatische, sociale, psychologische en pedagogische aard. De rapportering van de centra moet de overheid toelaten beleidsopties te formuleren.

Verder biedt de decreetgever een kapstok om gegevensuitwisseling en samenwerking in een dossier mogelijk te maken tussen centra en hun netwerkpartners. Dit alles rekening houdend met beroepsgeheim.

Artikel 18

Met dit artikel wordt een decretale basis gecreëerd om, indien er middelen beschikbaar zijn, de CLB-sector forfaitaire subsidies toe te kennen. Hiermee kan de sector bijvoorbeeld aan innovatie werken en geslaagde projecten implementeren, steeds met het oog op het begeleiden, ondersteunen en versterken van alle centra in het uitvoeren van hun opdracht.

De CLB-sector kan hiervoor een projectaanvraag indienen, waarna zal bekeken worden of de forfaitaire subsidie al dan niet wordt toegekend. De budgettaire weerslag van deze forfaitaire subsidie zal op dat moment bekeken worden. De Regering bepaalt onder welke voorwaarden de subsidie kan worden toegekend, de aanwendungsmogelijkheden met de verplichting om netoverstijgend te werken, en de controle op de aanwending.

Afdeling 5. Erkennings-, financierings- en subsidiëringsvoorwaarden van centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel 19

In dit artikel worden de erkenningsvoorwaarden voor een centrum vastgelegd. Het zijn de voorwaarden die nu ook reeds in de vigerende regelgeving met betrekking tot de erkenning van centra voor leerlingenbegeleiding zijn opgenomen. Er wordt een extra voorwaarde opgenomen die ingaat vanaf 1 september 2023, waarin wordt opgenomen dat centra moeten samenwerken in een netoverstijgende regionale cel (zoals opgenomen in artikel 16).

Artikel 20

In dit artikel worden de erkenningsvoorwaarden opgedeeld in voorwaarden die worden nagegaan bij de opstart van een centrum en de voorwaarden die worden nagegaan als de werking al is gestart.

Vier erkenningsvoorwaarden worden nagegaan om een centrum een voorlopige erkenning te geven:

1° georganiseerd zijn onder de verantwoordelijkheid van een bestuur;

2° gevestigd zijn in gebouwen en lokalen die aan de voorwaarden voor de hygiëne, de veiligheid en de woonbaarheid voldoen;

3° beschikken over een infrastructuur en uitrusting waardoor de taken kwaliteitsvol uitgevoerd kunnen worden en de reglementering over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer nageleefd kan worden. De Vlaamse Regering bepaalt de normen voor de infrastructuur en uitrusting van de centra;

4° de controle van de inspectie mogelijk maken;

Een centrum moet aan deze vier voorwaarden voldoen van bij de start van haar werking. De inspectie gaat na of er aan deze voorwaarden voldaan is. Op basis

van dit onderzoek wordt een rapport met een advies over de voorlopige erkenning opgemaakt en bezorgd aan de Regering. Uiterlijk op 31 augustus volgend op de aanvraag zal de Regering een beslissing nemen met betrekking tot de voorlopige erkenning.

Uiterlijk zes maanden na de start van het schooljaar wordt het centrum doorgelicht met betrekking tot de decretaal vastgelegde voorwaarden voor een "definitieve" erkenning. Het zijn de voorwaarden waaraan een centrum moet voldoen tijdens de werking en dus ook door de inspectie pas dan kunnen nagegaan worden.

5° de bepalingen naleven over de taalregeling in het onderwijs en de taalkennis van het personeel;

6° de opdrachten uitvoeren conform dit decreet;

7° een kwaliteitsbeleid voeren conform afdeling 9;

8° een doeltreffend beleid voeren om het rookverbod kenbaar te maken en te handhaven, controle uitoefenen op de naleving van het verbod en overtreders sancties opleggen, conform het eigen sanctiebeleid zoals vermeld in het arbeidsreglement.

9° samenwerken in een netoverstijgende regionale ondersteuningscel zoals bepaald in artikel 16. In door de Vlaamse Regering afgebakende regio's werken alle CLB's samen.

Opnieuw wordt over deze doorlichting een rapport aan de Regering bezorgd op basis waarvan zij een beslissing nemen inzake de erkenning.

Een centrum dat een voorlopige erkenning wil krijgen, dient hiervoor uiterlijk 1 april een aanvraag in bij AgODi. Die termijn geldt als vervaltermijn. AgODi stelt hiervoor het aanvraagformulier ter beschikking.

Artikel 21

Indien een centrum voldoet aan de erkenningsvoorwaarden kan dit centrum ook gefinancierd of gesubsidieerd worden als het naast de erkenningsvoorwaarden ook voldoet aan de financierings- of subsidiëringsvoorwaarden.

In dit artikel worden de financierings- of subsidiëringsvoorwaarden beschreven. Deze hebben betrekking op de programmatienorm (voor een nieuw centrum) en de rationalisatienorm (voor een bestaand centrum) en op de samenwerking binnen een lokaal overlegplatform.

Indien een centrum financiering of subsidiëring wil verkrijgen dan moet het uiterlijk voor 1 april een aanvraag bij AgODi indienen. Hiervoor zal een aanvraagmodel ter beschikking gesteld worden.

Artikel 22

De Regering kan een erkenning intrekken of een financiering of subsidiëring van een centrum stopzetten. De intrekking van de erkenning kan na een advies van inspectie met betrekking tot de voorwaarden opgenomen in artikel 19. Indien een centrum zijn erkenning verliest, wordt ook de financiering of subsidiëring stopgezet.

Een stopzetting van de financiering of subsidiëring van een centrum kan na advies van AgODi als het centrum niet langer voldoet aan de financierings- of subsidiëringsvoorwaarden. Een stopzetting van de financiering of subsidiëring betekent niet automatisch een verlies van de erkenning.

In de laatste paragraaf van dit artikel wordt artikel 45 uit het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 december 1998 overgenomen. Het bestuur van een centrum voor leerlingenbegeleiding is op financieel vlak volledig verantwoordelijk voor de organisatie en de werking van het centrum. Het beheert

autonomo de zaken van het centrum. Indien het bestuur daarbij fouten begaat of nalatig of onzorgvuldig handelt, kan het geen verhaal uitoefenen tegen de Vlaamse overheid.

Artikel 23

Het bestaande artikel 46 uit het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 december 1998 wordt overgenomen. De verplichting van de centra voor leerlingenbegeleiding om bij het sluiten van overeenkomsten voor werken, leveringen en diensten de wet op de overheidsopdrachten na te leven wordt behouden, zonder de exacte titel van de regelgeving met betrekking tot de overheidsopdrachten te vermelden.

Artikel 24

Naar analogie met de niveaudecreten in het basis-, secundair en volwassenenonderwijs wordt voor de salarisvoorwaarden niet langer verwezen naar de decreten rechtspositie. De voorwaarden worden in dit decreet zelf opgenomen.

Artikel 25

Het bestaande artikel 49 uit het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 december 1998 wordt overgenomen. Dit artikel garandeert de gelijkheid op het vlak van salarisschaal onder de personeelsleden van de centra voor leerlingenbegeleiding, die in een gelijk ambt zijn tewerkgesteld. De salarisschalen worden, zoals steeds binnen de sector onderwijs, in een besluit van de Vlaamse Regering vastgelegd. De Vlaamse Regering legt eveneens het geldelijk statuut van het personeel vast. De eerste zin van het huidige artikel 49 wordt geschrapt omdat er geen delegatie naar de Vlaamse Regering nodig is voor de wijze waarop een aanvraag tot salarisfinanciering of -subsiëring moet gebeuren.

Artikel 26

Het bestaande artikel 50 uit het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 december 1998 wordt overgenomen. Bij de aanwending van het werkingsbudget moet ieder bestuur rekening houden met een gelijke behandeling van de verschillende gefinancierde of gesubsidieerde centra die het bestuur beheert. Uit de werkingsbudgetten mogen reserves opgebouwd worden. Vanzelfsprekend dienen ook de reserves aangewend te worden om de doelstellingen van het centrum te realiseren. Deze regels gelden eveneens voor het gemeenschapsonderwijs, waar het globale budget voor de centra van het gemeenschapsonderwijs volgens de criteria die centraal worden bepaald (bijzonder decreet) wordt verdeeld over de lokale besturen van de centra (niveau scholengroep). De scholengroep is evenwel verplicht om deze middelen aan te wenden voor de werking en de uitrusting van het centrum. Dezelfde regel geldt voor besturen van meer dan één gesubsidieerd centrum: deze centra dienen door het bestuur op een gelijke wijze te worden behandeld en het toegekende budget dient te worden aangewend voor werking en uitrusting van deze centra (en niet voor andere (onderwijs)instellingen die eventueel nog beheerd worden door dit zelfde bestuur.

Artikel 27

Het bestaande artikel 52 uit het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 december 1998 wordt overgenomen. AgODi controleert de rechtmatigheid van de uitgaven, maar niet de opportuniteit ervan.

Artikel 28

De bestaande boekhoudkundige mogelijkheden momenteel vastgelegd in artikel 52bis van het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 december 1998 worden onverkort overgenomen in dit artikel.

Artikel 29

In dit artikel wordt opgenomen dat het werkingsbudget van de gefinancierde en gesubsidieerde centra en de permanente ondersteuningscel wordt vastgesteld in de jaarlijkse begroting. Het totale budget aan werkingsmiddelen wordt lineair verdeeld. De gefinancierde en gesubsidieerde centra en de permanente ondersteuningscellen krijgen pro rata van de aan hen toegekende omkaderingsgewichten hun werkingsbudget toegekend.

Artikel 30 en 31

De bestaande artikelen 54 en 55 worden overgenomen en regelen de wijze waarop de werkingsbudgetten in schijven worden uitbetaald. Deze artikelen zijn gelijk aan de bepalingen die hierover in het decreet basisonderwijs (artikel 8, §5 en 6) en de codex secundair onderwijs (artikel 249, §5 en 6, en artikel 329, §5 en 6) staan. Het tweede lid van de artikelen 30 en 31 betreffen een praktische bepaling opdat de uitbetaling vlot kan verlopen. Deze bepaling sluit een mogelijke kredietdaling niet uit.

Voor de centra van het gemeenschapsonderwijs zijn de werkingsbudgetten voor de centra vervat in de werkingsmiddelen toegekend aan het gemeenschapsonderwijs. De wijze van verdeling en betaling is geregeld bij bijzonder decreet. Het werkingsbudget van de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding worden aan de betrokken centra zelf uitbetaald.

Artikel 32

Het bestaande artikel 56 uit het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 december 1998 wordt overgenomen. De verwijzing in het artikel wordt aangepast aan de nieuwe nummering. Centra voor leerlingenbegeleiding die een beroep willen doen op investeringsmiddelen, moeten voldoen aan de voorwaarden van financiering en subsidiëring. Ze moeten ook de behoefte aan nieuwbouw of uitbreiding kunnen aantonen. Ten slotte moet de investering beantwoorden aan fysische en financiële normen die de Vlaamse Regering oplegt.

Afdeling 6. Programmatie en rationalisatie

Artikel 33

Het bestaande artikel 60 uit het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 december 1998 wordt overgenomen. Er wordt een verwijzing geschrapt en er wordt een herformulering doorgevoerd aangezien de begrippen beleidsplan en beleidscontract niet langer gehanteerd worden. De laatste zin omtrent de relatie tussen programmatienormen en werkgebieden wordt geschrapt omdat het begrip werkgebied niet langer gehanteerd wordt.

Artikel 34

Dit artikel legt de programmatienorm per centrum vast. Deze programmatienorm stelt een gewogen leerlingenaantal van ten minste 9 000 voorop. Vanaf 1 september 2023 zal de programmatienorm opgetrokken worden naar 40 000 gewogen leerlingen.

Artikel 35

In dit artikel wordt bepaald dat een fusie van centra enkel mogelijk is bij de aanvang van een schooljaar.

Bij een fusie behoudt het fusiecentrum de verplichting 1 organiek ambt van directeur te voorzien in het kader van de aanwending van haar personeelsomkadering. De vastbenoemde of tot de proeftijd toegelaten directeurs van de centra die bij de fusie betrokken zijn en die na de fusie niet in dit organieke ambt worden aangesteld, blijven ten persoonlijke titel directeur bij het fusiecentrum. Dit gebeurt onder de vorm van een niet-organiek kader waarin

deze vastbenoemde of tot de proeftijd toegelaten directeur ten persoonlijke titel aangesteld blijft, met behoud van zijn salaris. Wanneer de directeur die titularis is in het centrum afwezig is, moet deze laatste alleszins vervangen worden door een personeelslid dat aangesteld is als directeur ten persoonlijke titel. Als een personeelslid dat ten persoonlijke titel als directeur is aangesteld ontslag neemt of met pensioen gaat, verdwijnt deze betrekking van directeur uit het niet-organieke kader.

Een fusie van centra moet gemeld worden aan AgODi voor 1 mei van het schooljaar voorafgaand aan de fusie.

Artikel 36

Het bestaande artikel 65 uit het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 december 1998 wordt overgenomen. De verwijzing naar het artikel 67 wordt geschrapt.

Artikel 37

Met dit artikel wordt de huidige rationalisatienorm van 10.000 gewogen leerlingen aangepast naar 8.000 gewogen leerlingen. In de berekening van de personeelsomkadering worden nieuwe coëfficiënten opgenomen waardoor het noodzakelijk is om de gewogen leerlingen aan te passen.

Vanaf 1 september 2023 wordt de rationalisatienorm vastgesteld op 35 000 gewogen leerlingen voor alle centra samen binnen een verplichte regionale ondersteuningscel.

Afdeling 7. Personeelsomkadering

Artikel 38

Het aantal gewogen leerlingen dat een centrum begeleidt, wordt berekend op basis van het aantal regelmatige leerlingen. De telling vindt plaats op de data vastgelegd in andere regelgeving, met name de geldende tellingsdata.

Artikel 39

De personeelsomkadering wordt berekend op basis van het gewogen leerlingenaantal dat een centrum begeleidt. De weging van leerlingen wordt bepaald volgens twee coëfficiënten. Ten eerste is er het aantal regelmatige leerlingen van het buitengewoon onderwijs, dit aantal wordt vermenigvuldigd met de coëfficiënt 3. In het BuO worden enkel de leerlingenkenmerken 'opleidingsniveau moeder' en 'thuis taal' opgevraagd voor de leerlingen type 1 en 3. We hebben dus geen leerlingenkenmerken beschikbaar voor de volledige populatie. Daarom worden de leerlingen buitengewoon onderwijs buiten beschouwing gelaten bij de berekening van de omkaderingsgewichten o.b.v. de SES-kenmerken. We kiezen er daarom voor om de coëfficiënt voor de leerlingen in het buitengewoon onderwijs te verhogen. Ten tweede is er het aantal GON-leerlingen, dit aantal wordt vermenigvuldigd met de coëfficiënt 2. Ten derde is er het aantal regelmatige leerlingen van het gewoon onderwijs, dit aantal wordt vermenigvuldigd met de coëfficiënt 1.

Artikel 40

Er wordt geopteerd voor een vast omkaderingsniveau van de centra voor leerlingenbegeleiding. Op niveau van de Vlaamse Gemeenschap (macroniveau) wordt het omkaderingsgewicht van de centra vastgesteld op het aantal 2898,85. Het omkaderingsgewicht blijft op dat niveau, ongeacht schommelingen in het aantal gewogen leerlingen in meer of in min. Voor het bepalen van het omkaderingsgewicht per centrum, wordt eerst van het totaal aantal

omkaderingsgewichten een voorafname gedaan zoals toegelicht in artikel 41. Dit impliceert o.a. een voorafname voor de permanente ondersteuningscel (POC). Nadat deze voorafname bepaald is, blijft het lineair over de centra te verdelen omkaderingsgewicht over. Dit wordt verdeeld door het totaal aantal gewogen leerlingen van de centra te delen door het totaal lineair omkaderingsgewicht. Het quotiënt van deze deling is de omkaderingseenheid: het aantal gewogen leerlingen dat aanleiding geeft tot één omkaderingsgewicht. Op basis hiervan wordt het lineair omkaderingsgewicht per centrum vastgesteld.

Naast het vast omkaderingsniveau (2898,85) is er ook een extra omkaderingsniveau waarmee 180 omkaderingsgewichten te verdelen zijn. Zo wordt in artikel 41 een groeipad voor de centra vastgelegd van maximaal 180 extra omkaderingsgewichten. Voor het schooljaar 2018-2019 kan die groei maximaal 88 omkaderingsgewichten inhouden over alle centra. Tijdens de daaropvolgende schooljaren kan die groei nog maximaal 92 (180-88) omkaderingsgewichten inhouden.

Dit betekent dat de centra via de het extra omkaderingsniveau in het schooljaar 2018-2019 extra financiële middelen krijgen van maximaal 88 extra omkaderingsgewichten. Deze omkaderingsgewichten worden evenredig verdeeld over de verschillende centra die volgens het nieuwe omkaderingssysteem recht hebben op extra personeelsomkadering tegenover de laatste berekening uit het decreet van 1998. In het daaropvolgende schooljaar 2019-2020 kan de groei van een centrum jaarlijks maximaal 2% zijn (zie artikel 41). Vanaf het schooljaar 2019-2020 kunnen er nog 92 extra omkaderingsgewichten verdeeld worden over de centra.

In het schooljaar waarin de limiet van 180 omkaderingsgewichten bereikt wordt, worden de resterende omkaderingsgewichten evenredig verdeeld.

Dit extra budget van 180 omkaderingsgewichten is bepaald op basis van de eerste simulatie met voorlopige cijfergegevens in het nieuwe omkaderingssysteem en dit voor het schooljaar 2018-2019. Uit deze simulatie blijkt dat we 180 extra omkaderingsgewichten zouden nodig hebben om de winsten van andere centra deels te kunnen toekennen. Met dit systeem kiezen we ervoor om hier via een groeisysteem aan tegemoet te komen.

Artikel 41

Voor dat de omkaderingsgewichten lineair verdeeld worden op basis van gewogen leerlingenaantallen, wordt er een voorafname gedaan voor volgende onderdelen:

1° aan de gefinancierde, de gesubsidieerde officiële en de gesubsidieerde vrije permanente ondersteuningscellen worden respectievelijk 5,1 omkaderingsgewichten, 1,7 omkaderingsgewichten en 10,2 omkaderingsgewichten toegekend.

2° Een deel van de personeelsomkadering wordt voorafgenomen voor leerlingen met SES-kenmerken in het gewoon onderwijs. Hiervoor worden de leerlingen van een centrum geteld die aantikken op deze SES-kenmerken (opleidingsniveau van de moeder, het krijgen van een schooltoelage en de taal die de leerling in het gezin spreekt en die verschilt van de onderwijstaal) en gedeeld door het totale aantal leerlingen dat aantikt voor SES-kenmerken. Dit is het percentage dat een bepaald centrum krijgt van de 1015 omkaderingsgewichten die hiervoor voorafgenomen worden.

Van deze 1015 worden 406 omkaderingsgewichten evenredig verdeeld op basis van het aantal regelmatige leerlingen in de scholen waarmee centra samenwerken die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk 'Opleidingsniveau

van de moeder' (leerlingenkenmerk 1).

Vervolgens worden 203 omkaderingsgewichten evenredig verdeeld op basis van het aantal regelmatige leerlingen in de scholen waarmee centra samenwerken die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk 'Het krijgen van een schooltoelage' (leerlingenkenmerk 2).

Tot slot worden 406 omkaderingsgewichten evenredig verdeeld op basis van het aantal regelmatige leerlingen in de scholen waarmee centra samenwerken die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk 'De taal die de leerling in het gezin spreekt en die verschilt van de onderwijstaal' (leerlingenkenmerk 3).

De teldata of -periode voor de drie leerlingenkenmerken wordt eveneens opgenomen in het decreet.

In paragraaf 3 en 4 wordt concreet toegelicht wat een daling of een stijging in omkaderingsgewicht inhoudt in het nieuwe omkaderingssysteem zoals toegelicht in paragraaf 2 en afgezet tegenover de oude omkaderingsberekening zoals bepaald in de artikelen 67 tot en met 71 van het hoofdstuk VII van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding.

Voorbeeld 1: het omkaderingsgewicht van het centrum daalt met 30% in het schooljaar 2019-2020 ten aanzien van het schooljaar 2018-2019.

Schooljaar 2017-2018 (oud omkaderingssysteem)	Schooljaar 2018-2019 (nieuw omkaderingssysteem)	2019-2020 (nieuw omkaderingssysteem)
CLB heeft recht op 80 omkaderingsgewichten	CLB heeft recht op 100 omkaderingsgewichten	CLB heeft recht op 80 omkaderingsgewichten

Indien een centrum daalt in omkaderingsgewichten in vergelijking met het voorgaande schooljaar, dan krijgt het centrum minder omkaderingsgewichten. Die vermindering zal echter pas doorgerekend worden van zodra de daling meer dan 2% is, en dit voor een maximum van 2% van de daling. Daarenboven zal de vermindering nooit minder zijn dan de referentie personeelsomkadering zoals berekend in het schooljaar 2017-2018 (berekening conform het vorige omkaderingssysteem zoals bepaald in decreet voor de centra voor leerlingenbegeleiding uit 1998). Wanneer blijkt dat het centrum minder omkaderingsgewichten zou ontvangen als berekend voor het schooljaar 2017-2018 (referentie-personeelsomkadering) dan verliest het centrum nooit meer omkaderingsgewichten dan initieel berekend voor het schooljaar 2017-2018.

In voorbeeld 1 zal het centrum in het schooljaar 2019-2020 80 omkaderingsgewichten ontvangen ondanks het feit dat het eigenlijk een daling van 30% en dus 30 omkaderingsgewichten heeft. Dit omdat zij in het referentie personeelsomkadering recht had op 80 omkaderingsgewichten.

Voorbeeld 2: het omkaderingsgewicht van het centrum daalt met 10% in het schooljaar 2019-2020 ten aanzien van het schooljaar 2018-2019.

Schooljaar 2017-2018 (oud omkaderingssysteem)	Schooljaar 2018-2019 (nieuw omkaderingssysteem)	2019-2020 (nieuw omkaderingssysteem)
CLB heeft recht op 80 omkaderingsgewichten	CLB heeft recht op 100 omkaderingsgewichten	CLB heeft recht op 98 omkaderingsgewichten

In voorbeeld 2 wordt de daling ingeperkt tot 2% van de daling. Het centrum ontvangt dus 98 omkaderingsgewichten voor het schooljaar 2019-2020.

Voorbeeld 3: het omkaderingsgewicht van het centrum stijgt met 1.6% in het schooljaar 2019-2020 ten aanzien van het schooljaar 2018-2019.

Schooljaar 2017-2018 (oud omkaderingssysteem)	Schooljaar 2018-2019 (nieuw omkaderingssysteem)	2019-2020 (nieuw omkaderingssysteem)
CLB heeft recht op 80 omkaderingsgewichten	CLB heeft recht op 100 omkaderingsgewichten	CLB heeft recht op 100 omkaderingsgewichten

In voorbeeld 3 stijgt het omkaderingsgewicht van het centrum met minder dan 2% ten aanzien van het voorgaande schooljaar. In dat geval krijgt het centrum evenveel omkaderingsgewichten als in het voorgaande schooljaar.

Voorbeeld 4: het omkaderingsgewicht van het centrum stijgt met 2% of meer in het schooljaar 2019-2020 ten aanzien van het schooljaar 2018-2019.

Schooljaar 2017-2018 (oud omkaderingssysteem)	Schooljaar 2018-2019 (nieuw omkaderingssysteem)	2019-2020 (nieuw omkaderingssysteem)
CLB heeft recht op 80 omkaderingsgewichten	CLB heeft recht op 100 omkaderingsgewichten	CLB heeft recht op 102 omkaderingsgewichten

In voorbeeld 4 stijgt het centrum met 2% of meer ten aanzien van het voorgaande schooljaar. In dat geval krijgt het centrum 2% meer omkaderingsgewichten ten aanzien van het voorgaande schooljaar.

Artikel 42

In dit artikel paragraaf 1 wordt opgenomen dat een centrum aan een of meerdere centra jaarlijks omkaderingsgewichten kan overdragen. Voordat dit kan gebeuren moet dit voorwerp zijn van onderhandelingen in het lokaal comité.

In paragraaf 2 wordt toegelicht dat centra een deel van hun omkaderingsgewichten kunnen overdragen naar een permanente ondersteuningscel en/of aan een (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel. Met de overgedragen omkaderingsgewichten kan de permanente ondersteuningscel en/of de (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel betrekkingen inrichten in ambten die gangbaar zijn in een centrum. Daarnaast kan in een (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel met de overgedragen omkaderingsgewichten ook 1 voltijdse betrekking van directeur worden ingericht ten behoeve van de (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel. In de betrekkingen die met overgedragen omkaderingsgewichten worden ingericht kunnen personeelsleden alleen als tijdelijk personeelslid worden aangesteld. Ze worden steeds administratief verbonden aan een of meer van de centra die deel uitmaken van de cel. Als het gaat om vastbenoemde personeelsleden of tijdelijke personeelsleden die voor doorlopende duur zijn aangesteld in een centrum dat deel uitmaakt van de (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel, dan blijven deze personeelsleden ook titularis van hun betrekking in hun centrum. Dit houdt ook in dat deze personeelsleden dan in hun centrum rechtsgeldig kunnen worden vervangen.

In paragraaf 3 wordt gesteld dat een centrum wanneer het omkaderingsgewichten overdraagt aan één of meer andere centra, of aan een (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel ook het overeenstemmende werkingsbudget volledig of gedeeltelijk mag overdragen.

Artikel 43

Wanneer een centrum omkaderingsgewichten overdraagt naar een ander centrum, kan dit centrum geen personeelsleden benoemen in deze omkaderingsgewichten. Een mutatie of definitieve affectatie is eveneens niet mogelijk. Dit geldt ook voor omkaderingsgewichten die overgedragen worden naar een permanente en of (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel.

Artikel 44

Indien een centrum omkaderingsgewichten of werkingsbudget overdraagt naar een ander centrum, mag de overdracht van omkaderingsgewichten er niet toe leiden dat er in het centrum één of meer vastbenoemde personeelsleden ter beschikking gesteld worden wegens ontstentenis van betrekking. Hierop bestaat echter een uitzondering wanneer het vastbenoemde personeelslid dat toch zou worden ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking in het kader van een overdracht van omkaderingsgewichten voor de hele verdere duur van het schooljaar in een centrum van hetzelfde bestuur overeenkomstig de geldende reglementering kan worden gereffecteerd of wedertewerkgesteld.

Afdeling 8. Personeel van de centra voor leerlingenbegeleiding

Onderafdeling 1. De personeelsformatie

Artikel 45 en 46

De personeelsformatie van een centrum bestaat steeds uit 1 voltijdse betrekking in het bevorderingsambt van directeur en daarnaast uit betrekkingen in ambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel, het ondersteunend personeel het technisch personeel. De ambten zelf zullen door de Vlaamse Regering worden vastgelegd in een besluit.

Voor de organisatie van haar personeelsformatie krijgt een centrum elk schooljaar een personeelsomkadering die bestaat uit een aantal omkaderingsgewichten. Het centrum(bestuur) moet de haar toegekende omkaderingsgewichten in een bepaalde volgorde aanwenden:

- 1° allereerst moet een voltijdse betrekking van directeur bestendig worden;
- 2° daarna worden de betrekkingen van de vastbenoemde personeelslid opnieuw gegarandeerd. Als daar niet voldoende omkaderingsgewichten voor voorhanden zijn, worden – net als nu – de bestaande principes van de reffectatieregelgeving toegepast;
- 3° als er na toepassing van 1° en 2° . nog omkaderingsgewichten resteren, is het centrum(bestuur) vrij om hiermee betrekkingen te organiseren in ambten van de verschillende personeelscategorieën (bestuurs- en onderwijzend personeel, ondersteunend personeel en technisch personeel), uitgezonderd het bevorderingsambt van directeur.

Ook wordt een machtiging ingeschreven voor de Vlaamse Regering die haar toelaat om – net als in de andere onderwijsniveaus – voor de aanwending van de personeelsomkadering per ambt een omkaderingsgewicht vast te leggen.

Onderafdeling 2. Personeel voor rekening van het werkingsbudget

Artikel 47 en 48

Deze artikelen bepalen onder welke regelgeving personeelsleden aangesteld kunnen worden met andere inkomsten en via het werkingsbudget voor specifieke opdrachten.

Een centrum kan met andere inkomsten dan de door de overheid toegekende omkadering of werkingsbudget voor bepaalde opdrachten enkel personeel aanstellen via contractuele tewerkstelling.

Daarnaast kan een centrum het door de overheid toegekende werkingsbudget aanwenden om, indien nodig voor specifieke opdrachten, extra personeelsleden aanstellen. Daarbij heeft een centrum de keuze om deze personeelsleden aan te stellen via contractuele tewerkstelling of als tijdelijke personeelsleden waar dan de decreten rechtspositie voor gelden. Die laatste mogelijkheid (werving van een tijdelijk personeelslid onder de bepalingen van de decreten rechtspositie) geldt ook t.a.v. de Vlaamse ondersteuningspremie die een centrum onder bepaalde voorwaarden kan krijgen van de VDAB.

Afdeling 9. Interne kwaliteitszorg

Artikel 49

In dit artikel wordt toegelicht dat alle personeelsleden van een centrum en alle leden van het centrumbestuur mee moeten toezien op en werken aan de interne kwaliteit van het centrum. Het gedragen centrumbeleid dat participatief tot stand komt is hiervoor de basis. Het doel is de maximale tevredenheid van de leerling, de ouders en de scholen en het personeel en het optimaal realiseren van de maatschappelijke opdracht zoals omschreven in de afdelingen 2, 3, 4 en 5.

Artikel 50

Zoals omschreven in dit artikel heeft elk centrum in het centrumbeleid aandacht voor kwaliteit. Dit omvat minimaal volgende punten:

1° een verantwoorde dienstverlening die doeltreffend, doelmatig en voldoende continu is;

2° de leerling en de ouders worden op een respectvolle manier begeleid, waarbij volgende elementen centraal staan: een persoonlijk onthaal, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de informatie en de inspraak van de leerling en de ouders en de behandeling van eventuele klachten;

3° de samenwerking met de school gebeurt professioneel en krijgt vorm binnen duidelijke afspraken. Deze afspraken komen tot stand in overleg met de school en vormen de basis voor de samenwerking;

4° het centrum werkt een professionaliseringsbeleid uit voor alle personeelsleden. Dit beleid is afgestemd op de noden van de personeelsleden, houdt rekening met de context van het centrum, de samenwerking met de scholen en de noden van de leerlingenpopulatie.

De netoverstijgende samenwerking maakt integraal deel uit van de interne kwaliteitszorg.

In de tweede paragraaf worden opgenomen dat het centrum één of meer personeelsleden moet aanstellen die belast worden met het kwaliteitsbeleid. Het centrum oordeelt zelf of zij hiermee geheel of gedeeltelijk worden belast, in functie van de eigen noden en behoeftes.

Afdeling 10. Terugvorderingen, inhoudingen en sancties

Terugvorderingen en inhoudingen zijn mogelijk, indien de verplichtingen niet worden nageleefd. Aan de centra voor leerlingenbegeleiding wordt een grote vrijheid en autonomie toegekend. De keuze van de overheid voor responsabilisering en deregulering kunnen oneigenlijk gebruik van middelen (subsidies of financiering) tot gevolg hebben. Een strikte controle post factum is bijgevolg noodzakelijk.

Artikel 51

In artikel 51 wordt de huidige regeling uit artikel 102 overgenomen waardoor het mogelijk gemaakt wordt dat ten onrechte uitbetaalde gefinancierde bedragen of subsidies worden teruggevorderd van het bestuur van het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding. Een ten onrechte uitbetaald salaris of salarisgedeelte wordt teruggevorderd van het betrokken personeelslid, tenzij het bestuur van het centrum verantwoordelijk is.

Artikel 52

In artikel 52 wordt de huidige regeling uit artikel 105 onverkort overgenomen. Misbruik bij de aanwending van subsidies of financiering leidt tot sancties. De sanctie bestaat uit de terugvordering van het ten onrechte uitbetaalde bedrag en kan bovendien uitgebreid worden tot de inhouding van maximum 10% van het werkingsbudget.

Artikel 53

In artikel 53 wordt een geactualiseerde omschrijving van de bepaling in artikel 106 opgenomen. Naast misbruik van middelen kan ook het niet naleven van een aantal bepalingen aanleiding geven tot het opleggen van sancties. Het gaat om het houden van een boekhouding volgens de vastgestelde regels en het correct en tijdig insturen van door de bevoegde diensten van de Regering gevraagde informatie. Het is evident dat de procedure voldoende waarborgen biedt opdat de rechten van de verdediging worden gevrijwaard. De verwijzing naar artikel 21 wordt geschrapt aangezien het verplicht deelnemen aan onderzoeken niet langer wordt opgelegd.

Hoofdstuk 3. Wijzigingsbepalingen

Afdeling 1. Wijzigingen van het decreet rechtspositie
personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Afdeling 2. Wijzigingen van het decreet rechtspositie
personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Het mandaat van directeur, dat in 2001 bij wijze van proefproject werd ingevoerd, wordt opgeheven. Net als in de andere onderwijsniveaus wordt het ambt van directeur vanaf 1 september 2018 ingevuld via een tijdelijke aanstelling of via een vaste benoeming. Voor de personeelsleden die uiterlijk op 31 augustus 2018 in het mandaat van directeur zijn aangesteld, worden overgangsmaatregelen voorzien zodat ze bij voorrang aanspraak kunnen maken op een aanstelling en vaste benoeming in het ambt van directeur. Dit garandeert de continuïteit van de werking van het centrum en zorgt ook voor de werkzekerheid van de betrokken personeelsleden.

We stemmen de personeelscategorieën van de CLB's af op deze van de andere onderwijsniveaus. De personeelscategorie van het administratief personeel wordt omgevormd naar de personeelscategorie van het ondersteunend personeel, net

zoals gebeurd is in het basis-, secundair en volwassenenonderwijs. In die nieuwe personeelscategorie wordt ook het nieuwe ambt van stafmedewerker ingevoegd. Het bevorderingsambt van directeur, dat nu onder de personeelscategorie van het technisch personeel zit, delen we in als bestuurspersoneel. Dit naar analogie met het bevorderingsambt van directeur in de andere onderwijsniveaus. In diezelfde personeelscategorie voegen we ook het selectieambt van coördinator in. De invoering van een ambt van stafmedewerker en coördinator geven aan een centrubestuur de mogelijkheid om een ondersteunend middenkader uit te bouwen, dat de organisatie en werking van een CLB kan faciliteren en ondersteunen.

De indeling van de ambten in voormelde categorieën gebeurt via besluit van de Vlaamse Regering vermits deze daarvoor al gemachtigd is via het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs en het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs. De rechten en plichten van de personeelsleden die al aangesteld zijn in de ambt van administratief personeel en van de directeur zullen via een concordantie worden geregeld. Dit zal eveneens gebeuren via een besluit van de Vlaamse Regering, die daar via het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs en het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs al toe gemachtigd is.

Ook de prestatieregeling en vakantieregeling van de personeelsleden van de CLB's regelen we niet langer in detail via het decreet, maar dit zal via besluit van de Vlaamse Regering gebeuren. Ook hier heeft de Vlaamse Regering al de nodige machtigingen toe. Daarbij behouden we alleszins de principes en de bepalingen zoals ze nu zijn opgenomen in het decreet van 1 december 1998.

Voor de personeelsleden die in het kader van de samenwerking in een (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel worden ingezet, geldt het principe dat ze geaffecteerd blijven aan het CLB waar ze initieel aangesteld zijn en inzetbaar zijn in en voor de werking van deze ondersteuningscel. Ook de andere personeelsleden van de CLB's die de (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel vormen, kunnen onder bepaalde voorwaarden en mits hun instemming taken voor deze ondersteuningscel verrichten.

We laten het principe van een personeelsformatie die bestaat uit een verplichte basisformatie en een aanvullende personeelsformatie los. Een centrum moet standaard een bepaald omkaderingsgewicht uit haar personeelsomkadering aanwenden voor een voltijdse betrekking van directeur en moet daarnaast haar omkaderingsgewichten aanwenden om de betrekkingen van haar vastbenoemde personeelsleden in de ambten van het technisch personeel en het ondersteunend personeel in stand te houden. Met de resterende omkaderingsgewichten kan een centrum daarna betrekkingen organiseren in ambten van de categorieën van het bestuurs- en onderwijzend personeel - uitgezonderd het bevorderingsambt van directeur - en van het technisch en ondersteunend personeel.

Artikel 54 en 68

De personeelscategorie van het administratief personeel wordt vervangen door de personeelscategorie van het ondersteunend personeel. Binnen deze nieuwe categorie worden de huidige ambten van administratief werker en medewerker uit het administratief personeel afgeschaft en wordt één overkoepelend nieuw ambt gecreëerd: de stafmedewerker.

Binnen dit nieuwe ambt zal het mogelijk zijn om een personeelslid aan te stellen op verschillende diplomaniveaus, afhankelijk van het gewenste profiel voor de functie: tenminste HSO, tenminste bachelor en tenminste master. De toegang tot het niveau wordt bepaald door het bekwaamheidsbewijs. Aan elk diplomaniveau wordt ook een specifiek omkaderingsgewicht gekoppeld. Momenteel stelt het decreet rechtspositie dat een bestuur een betrekking in een ambt van het

ondersteunend personeel moet kenbaar maken via het gewenste diplomaniveau en de daarbij horende puntenwaarde. Vermits in de CLB's niet met een puntenenveloppe wordt gewerkt, is dat laatste niet nodig voor de CLB's.

Daarnaast voegen deze artikelen definities toe om verwijzingen in de decreten rechtspositie te vergemakkelijken.

Artikel 55 en 69

Deze artikelen bevatten een technische aanpassing n.a.v. de hernummering van een artikel in het decreet leerlingenbegeleiding.

Artikel 56 en 70

Personeelsleden van een centrum zijn naast het ambtsgeheim ook gebonden aan het beroepsgeheim. Het gebonden zijn aan het beroepsgeheim volgt rechtstreeks uit de toepassing van het strafwetboek en uit het decreet integrale jeugdhulp waardoor de centra personeelsleden gevat zijn. Door deze bepaling wordt het beroepsgeheim ook expliciet toegevoegd in de decreten rechtspositie.

Beroepsgeheim algemeen

Het beroepsgeheim is de wettelijke norm op grond waarvan men de verplichting, respectievelijk het recht heeft om zowel zaken waarvan men enkel krachtens zijn beroep kennis heeft als stukken die men krachtens zijn beroep onder zich houdt en die op basis van de bijzondere relatie met de leerling en de ouders worden geacht vertrouwelijk te zijn, geheim te houden.

Het beroepsgeheim (artikel 458 van het strafwetboek) geldt niet enkel voor medisch personeel, maar ook voor alle personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd. In de rechtspraak wordt die laatste categorie beperkt tot natuurlijke personen die beroepsmatig of als gevolg van hun functie noodzakelijk belast zijn met een vertrouwensopdracht ten aanzien van derden. Het moet dus gaan om een vertrouwelijke beroepsrelatie tussen de beroepsbeoefenaar en de leerling, de ouders of patiënt en de zwijgplicht moet nodig zijn om het beroep adequaat te kunnen uitoefenen. Volgens rechtspraak geldt het beroepsgeheim onder meer ook in de hulpverlening.

De dragers van het beroepsgeheim hebben een zwijgplicht over de informatie die uit de aard van de zaak geheim is of (stilzwijgend of uitdrukkelijk) als vertrouwelijk is toevertrouwd (in de uitoefening van het beroep of ambt). Dat 'toevertrouwen' is niet beperkt tot mededelingen. Hiermee wordt ook bedoeld alles wat men ziet, hoort, ontdekt of opvangt tijdens of ter gelegenheid van de ambtsuitoefening. Of men een feit als geheim kan beschouwen, hangt samen met de opvattingen daarover in de samenleving en die opvattingen evolueren. Ook de context kan van belang zijn. Bij tekortkoming aan deze verplichting kan strafrechtelijk en tuchtrechtelijk opgetreden worden en kan het personeelslid aansprakelijk gesteld worden. Het beroepsgeheim komt toe aan de persoon die het ambt of beroep uitoefent, zoals de hulpverlener. Het is die persoon die de verantwoordelijkheid draagt en dus de afweging dient te maken.

Die zwijgplicht is niet absoluut. Alle ambtenaren/getuigen hebben een aangifteplicht (zonder sanctie) voor wanbedrijven en misdaden (artikel 29 en 30 van het wetboek van strafvordering), ook als ze hulpverlener zijn, maar algemeen wordt aanvaard dat het beroepsgeheim voorrang heeft. De dragers van het beroepsgeheim zijn ook verplicht adequate hulp te verlenen of te verschaffen aan iemand die in groot gevaar verkeert (schuldig verzuim, artikel 422bis strafwetboek) en kunnen minderjarigen of kwetsbare personen in gevaar melden aan het parket (artikel 458bis van het strafwetboek). Er kan ook sprake zijn van een noodtoestand (enige middel bij onmiddellijk gevaar voor een hoger belang). Bovendien kan de toestemming van betrokkene, zoals de leerling of zijn ouders,

de mededeling van gegevens verantwoorden. Die toestemming moet dan wel vooraf, vrij, geïnformeerd en uitdrukkelijk gegeven zijn, de toestemming moet specifiek zijn en de minderjarige moet voldoende onderscheidingsvermogen hebben,

De dragers van het beroepsgeheim hebben ook een zwijgrecht ten aanzien van de rechter, waardoor ze de medewerking aan de bewijsvoering in rechte kunnen weigeren (artikel 929 Gerechtelijk wetboek). Ze hebben dan wel spreekrecht, maar geen spreekplicht. Het zwijgrecht is onderworpen aan de controle van de rechterlijke macht.

Beroepsgeheim van het CLB-personeel

De centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) worden gevat door het decreet van 12 juli 2013 betreffende integrale jeugdhulp. Zij zijn jeugdhulpaanbieders die hulp- en zorgverlening aanbieden aan minderjarigen, hun ouders, hun opvoedingsverantwoordelijken of personen uit hun leefomgeving. Artikel 7 van het decreet bepaalt dat alle personen die hun medewerking verlenen aan de toepassing van dit decreet gebonden zijn door het beroepsgeheim. Deze bepaling is ook relevant voor de CLB-medewerkers.

Daarnaast is in het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding zelf ook aangegeven in de opdrachtsverklaring van een centrum dat het vertrouwelijk tewerk moet gaan. Het beroepsgeheim geldt dan ook voor alle personeelsleden die tewerkgesteld zijn in een CLB.

Van zodra de CLB-medewerker informatie wil delen die onder zijn beroepsgeheim valt, heeft hij de uitdrukkelijke toestemming van de leerling (of van zijn vertegenwoordiger) nodig. De CLB-medewerker moet samen met de leerling uitklaren welke informatie naar wie gecommuniceerd wordt. Het is belangrijk dat de leerling uitdrukkelijk instemt met het meedelen van gegevens. Indien de leerling de vertrouwelijkheid blijft claimen, kunnen geheimen niet worden meegedeeld.

Informatie die de leerling niet wenst uit te wisselen, wordt bij voorkeur niet uitgewisseld. Indien deze informatie echter noodzakelijk is voor de leerkrachten om hun taak naar behoren te vervullen, kan de CLB-medewerker in het belang van de leerling een handelingsgerichte vertaling van deze informatie doorgeven. Medische gegevens kunnen nooit uitgewisseld worden met de school. De arts of verpleegkundige kan wel aanwijzingen geven waar de leerkrachten rekening mee kunnen houden.

De rechtsfiguren van het gedeeld of gezamenlijk beroepsgeheim maken het mogelijk dat hulpverleners die binnen eenzelfde context of instelling betrokken zijn bij de hulpverlening en die op hun beurt in dezelfde mate gebonden zijn aan het beroepsgeheim, vertrouwelijke gegevens aangaande de leerling en de ouders delen. Voorwaarde is dat de leerling en de ouders daarvan op de hoogte zijn en dat de informatie-uitwisseling noodzakelijk of relevant is voor het hulpverleningsproces. Voor het gedeeld beroepsgeheim (binnen eenzelfde context) is een algemene, voorafgaande instemming van de leerling en de ouders nodig.

Er geldt in de integrale jeugdhulp ook een verplichting om met verontrustende situaties om te gaan. Jeugdhulpaanbieders die oordelen dat ze de ontwikkelingskansen of de integriteit van de minderjarigen of van een of meer gezinsleden van de minderjarige niet langer kunnen vrijwaren, moeten zich richten tot het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg of tot een Vertrouwenscentrum Kindermishandeling (artikel 32). De gemandateerde voorzieningen, het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg en Vertrouwenscentrum Kindermishandeling, situeren zich binnen de vrijwillige hulpverlening waarbij de betrokken partijen maximaal betrokken worden bij de hulpverlening. Desondanks betekent

vrijwillige jeugdbijstand vanuit een gemandateerde voorziening geen vrijblijvende hulpverlening. Het is beter te spreken van onderhandelde hulpverlening. De gemandateerde voorzieningen verlenen consult aan hulpverleners in situaties waar er een vermoeden is dat het aanbieden van hulpverlening maatschappelijk noodzakelijk is en waarbij de betrokken hulpverlener ondersteuning vraagt bij een verdere aanpak (artikel 33, §1, 1° en 42 §1, tweede lid, 3°). Daarnaast kunnen hulpverleners aanmelden. Dit is aangewezen in verontrustende situaties waarbij de jeugdhulpaanbieder al het mogelijke heeft geprobeerd binnen zijn verantwoordelijkheid en een handelen van een gemandateerde voorziening nodig acht om binnen de vrijwillige hulpverlening te kunnen blijven. Een aanmelding resulteert in het voeren van een onderzoek inzake maatschappelijke noodzaak. Dit onderzoek moet uitmaken of en in welke mate hulpverlening maatschappelijk noodzakelijk is. Als maatschappelijke noodzaak aan de orde is, wordt bekeken welke hulpverlening noodzakelijk en mogelijk is om de ontplooiingskansen van de minderjarige te waarborgen. Wanneer geen vrijwilligheid mogelijk is, wordt de situatie naar het parket doorverwezen.

Het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg of het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling moet de minderjarige vervolgens doorverwijzen naar het Openbaar Ministerie, hetzij wanneer de betrokkenen niet willen meewerken aan het onderzoek naar de maatschappelijke noodzaak van de jeugdhulpverlening, hetzij uit het onderzoek de maatschappelijke noodzaak blijkt en de betrokkenen de gepaste hulpverlening niet vrijwillig aanvaarden terwijl de minderjarige mogelijk gevaar loopt (artikel 39 en 42, §3 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp).

Artikel 57 en 72

Technische aanpassing m.b.t. het behoud van een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur bij tewerkstelling in een (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel.

Artikel 58, 59, 74 en 75

Deze artikelen regelen de inzetbaarheid van de personeelsleden in het kader van de werking van een (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel.

De personeelsleden die in het kader van de samenwerking van verschillende centra binnen een (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel worden ingezet, blijven in eerste instantie aangesteld in een betrekking aan een centrum en daar ook geaffecteerd. De decreten rechtspositie blijven op hen ten volle van toepassing, maar deze personeelsleden kunnen zowel taken en opdrachten verrichten in en voor deze ondersteuningscel als voor en in de centra die deze ondersteuningscel vormen.

Daarnaast voorzien deze artikelen ook de mogelijkheid om bestuurspersoneel van de betrokken centra in te schakelen om taken en opdrachten voor de (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel te verrichten.

Ook de personeelsleden van het ondersteunend en technisch personeel van de betrokken centra kunnen – weliswaar mits hun uitdrukkelijke toestemming – taken en opdrachten voor de betrokken centra of voor de (netoverstijgende) regionale ondersteuningscel verrichten.

Artikel 60, 62, 63, 64, 76 en 79

De toewijzing van het ambt van directeur van een centrum via mandaat wordt opgeheven.

Net als in andere onderwijsniveaus zal een personeelslid in het ambt van directeur aangesteld worden via een tijdelijke aanstelling of via een vaste benoeming.

Het mandaat van directeur in een CLB werd oorspronkelijk in dit onderwijsniveau ingevoerd bij wijze van proefproject, maar is daarna bestendig als enige wijze van aanstelling van een directeur in een CLB.

De meerwaarde van een mandaat in dit specifieke onderwijsniveau is ook niet eenduidig. De wijze van aanstellen en beëindigen van het mandaat leunt nog steeds dicht aan bij de principes van een tijdelijke aanstelling en vaste benoeming (o.m. gelijkaardige aanstellingsvoorwaarden, evaluatie, tuchtmaatregelen, ...) en ook de rechten en plichten van een mandaathouder zijn quasi dezelfde als deze van een vastbenoemd personeelslid (o.m. gelijkaardige bezoldiging, recht op dezelfde verloven, ...). Daarenboven voorziet de regelgeving de mogelijkheid dat een mandaathouder bij het bereiken van de leeftijd van 55 jaar toch nog op eigen vraag kan worden vastbenoemd in het ambt van directeur; een mogelijkheid waar ook volop gebruik van wordt gemaakt.

Door het mandaat op te heffen, sluiten we aan bij de principes die van toepassing zijn op het bevorderingsambt van directeur in de andere onderwijsniveaus, maken we de regelgeving eenvoudiger en zorgen we uiteindelijk voor een meer gelijke behandeling van directeurs in alle onderwijsniveaus.

Artikel 61 en 78

Deze artikelen bepalen dat het personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2018 bij mandaat is aangesteld als directeur, op 1 september 2018 in datzelfde ambt tijdelijk aangesteld is.

Daarnaast wordt aan het centrumbestuur de mogelijkheid geboden om het personeelslid dat op 31 augustus 2018 via mandaat titularis is van een betrekking van directeur, op 1 september 2018 onmiddellijk vast te benoemen in die betrekking als het personeelslid aan de voorwaarden tot vaste benoeming voldoet. Vermits de aanstellingsvoorwaarden voor het mandaat dezelfde zijn als de aanstellings- en benoemingsvoorwaarden voor het ambt van directeur die zijn vastgelegd in de decreten rechtspositie, voldoet het betrokken personeelslid alleszins aan die voorwaarden.

In het gemeenschapsonderwijs is een vaste benoeming in een selectie- of bevorderingsambt slechts mogelijk na het doorlopen van een proeftijd van 12 maanden. Dit artikel stelt de periode van mandaat automatisch gelijk met een proeftijd, zodat ook aan deze voorwaarde voldaan is.

Voor personeelsleden die niet onmiddellijk benoemd (kunnen) worden, wordt bepaald dat zij in de toekomst voorrang genieten op een vaste benoeming in het ambt van directeur.

Artikel 65, 66 en 80 tot en met 83

In de artikelen betreffende functiebeschrijving en evaluatie wordt het selectieambt van coördinator in een CLB ingevoegd. Momenteel bepaalt de regelgeving dat de functie van eerste evaluator steeds moet worden opgenomen door een personeelslid dat aangesteld is in een ambt dat hiërarchisch hoger is ingeschaald dan het te evalueren personeelslid. Concreet betekent dit dat een personeelslid dat aangesteld is in een wervingsambt, als eerste evaluator een personeelslid moet hebben dat aangesteld is in een selectie- of bevorderingsambt. Tot heden kent de CLB-sector enkel het bevorderingsambt van directeur, wat inhoudt dat de directeur de facto eerste evaluator moet zijn van alle personeelsleden. Door het selectieambt van coördinator in te voegen, wordt een bijkomende eerste evaluator mogelijk gemaakt en kan de taak van de directeur op dit vlak worden gedeeld en verlicht.

Deze invoeging geeft ook een antwoord op een aanbeveling uit de wetenschappelijk evaluatie betreffende de toepassing van de functiebeschrijving

en evaluatie die de universiteiten van Gent en Antwerpen in 2009 hebben uitgevoerd (OBPWO 09.03. De evaluatie van het evaluatiesysteem van het onderwijspersoneel betreffende secundair onderwijs, CLB's en CVO's + de audit naar de CLB's).

Daarnaast voegen deze artikelen voor de centra die een regionale ondersteuningscel vormen het principe toe dat ze – net als voor de samenwerking tussen scholen in een scholengemeenschap - algemene afspraken maken betreffende de functiebeschrijving en evaluatie en dat die afspraken onderhandeld worden in de daartoe bevoegde lokale onderhandelingscomités.

Artikel 67 en 84

Technische aanpassing n.a.v. de opheffing van het mandaat voor de directeur van een CLB.

Artikel 71

Artikel 19 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs legt de aanstellingsvoorwaarden voor een tijdelijk personeelslid vast. Deze aanstellingsvoorwaarden omvatten o.m. de subsidiëringsvoorwaarden voor een personeelslid die in de Codificatie sommige bepalingen onderwijs en de respectieve niveaudecreten per onderwijsniveau zijn vastgelegd. Voor de centra wordt hier de verwijzing toegevoegd naar het nieuwe artikel in het decreet leerlingenbegeleiding dat deze subsidiëringsvoorwaarden voor de personeelsleden van de centra vastlegt.

Artikel 73 en 77

Technische aanpassingen n.a.v. de vervanging van de personeelscategorie van het administratief personeel door het ondersteunend personeel.

Afdeling 3. Wijzigingsbepalingen aan het decreet basisonderwijs

Met deze artikelen worden wijzigingen aangebracht in het decreet basisonderwijs.

Artikel 85

Met dit artikel worden er in het decreet basisonderwijs vier definities ingevoegd van begrippen die in de nieuwe afdeling 3bis van hoofdstuk 5 inzake leerlingenbegeleiding worden gehanteerd. Het gaat hierbij om de begrippen consultatieve leerlingenbegeleiding, handelingsgericht advies, leerlingenbegeleiding en systematische contacten. Een vijfde aanpassing aan dit artikel betreft een actualisering van een verwijzing. Voor de definitie van het begrip centrum voor leerlingenbegeleiding wordt niet langer verwezen naar het decreet van 1 december 1998 maar naar het nieuwe decreet betreffende leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding.

Artikel 86

Met dit artikel krijgt de onderwijsinspectie de bevoegdheid om bij de controle op huisonderwijs, eveneens na te gaan of de regelgeving inzake deelname aan systematische contacten en waar nodig, de medewerking aan profylactische maatregelen nageleefd werd.

Artikel 87

Het artikel 37 van het decreet basisonderwijs bepaalt dat elke basisschool een schoolreglement opstelt dat de betrekkingen regelt tussen het schoolbestuur en de ouders en leerlingen. De elementen die minstens in dit reglement moeten opgenomen zijn, worden opgesomd. Voor het schoolreglement van het kleuteronderwijs zowel als voor het lager onderwijs wordt hier een element inzake leerlingenbegeleiding aan toegevoegd. In het schoolreglement zullen de

contactgegevens van het centrum waar de school mee samenwerkt én de operationele modaliteiten van de leerlingenbegeleiding vermeld worden. Op deze wijze zijn ouders en leerlingen geïnformeerd via het schoolreglement bij wie en op welke wijze ze contact kunnen opnemen met een centrum voor leerlingenbegeleiding indien er zich een concreet probleem stelt.

Niet alleen de school maar ook het centrum zal aan ouders en leerlingen communiceren over het aanbod en de werking. Deze communicatie is bij voorkeur vlot, toegankelijk en laagdrempelig met bijzondere aandacht voor de communicatie met maatschappelijk kwetsbare groepen. Het schoolreglement en wijzigingen daaraan komen participatief tot stand in overleg met de schoolraad.

Artikel 88

Met dit artikel wordt er een nieuwe afdeling 3bis in hoofdstuk 5 van het decreet basisonderwijs ingevoegd. Leerlingenbegeleiding maakt voor elke basisschool een onderdeel uit van haar onderwijsopdracht. Het eerste artikel (47bis) in deze nieuwe afdeling beschrijft de maatschappelijke opdrachtsverklaring.

Het volgende artikel (47ter) omschrijft de uitgangspunten van waaruit scholen vertrekken bij het uitoefenen van hun opdracht inzake leerlingenbegeleiding.

In het derde artikel (47quater) in deze afdeling wordt de rol- en taakstelling van basisscholen omschreven volgens het kader van leerlingenbegeleiding, met name voor elke fase van het zorgcontinuüm en voor elk van de vier begeleidingsdomeinen. Een volledige beschrijving en scherpstelling van de rol- en taakverdeling tussen scholen en centra voor leerlingenbegeleiding wordt gegeven in de artikelsgewijze memorie van het artikel 13 van dit het decreet.

Het centrum heeft recht op de relevante informatie die over de leerlingen in de school aanwezig is en de school heeft recht op de relevante informatie over de leerlingen in begeleiding. Ze houden allebei bij het doorgeven en het gebruik van deze informatie rekening met de geldende regels inzake het beroepsgeheim, de deontologie en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Het vierde artikel (47quinqüies) beschrijft op welke wijze de samenwerking tussen een school en een centrum wordt aangegaan, bijgestuurd of beëindigd. Voor verdere duiding bij dit artikel zie artikelsgewijze toelichting bij het nieuwe artikel 13 van het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding.

In het vijfde artikel (47sexies) verleent de decreetgever delegatie aan de Vlaamse Regering om te bepalen over welke samenwerkingsmodaliteiten een centrum en een school minstens afspraken moeten maken. Voor verdere duiding bij dit artikel zie artikelsgewijze toelichting bij het nieuwe artikel 14 van het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding.

Artikel 89

Met dit artikel wordt er een aanpassing doorgevoerd in artikel 62 van het decreet basisonderwijs. In dit artikel worden de erkenningsvoorwaarden omschreven.

Vermits de begrippen beleidsplan en beleidscontract niet langer worden gehanteerd om de formalisatie van de samenwerking tussen een school en een centrum voor leerlingenbegeleiding te benoemen, wordt deze erkenningsvoorwaarde geherformuleerd. Om als school erkend te worden moet het met een centrum voor leerlingenbegeleiding samenwerkingsafspraken maken en een beleid op leerlingenbegeleiding voeren. Door dit laatste expliciet als een erkenningsvoorwaarde op te nemen, bevestigt de decreetgever het belang van dit beleid op leerlingenbegeleiding en de kwaliteitsbewaking ervan door de onderwijsinspectie. We spreken van samenwerkingsafspraken en niet van een samenwerkingsovereenkomst. Indien een centrum en een school een samenwerkingsovereenkomst wensen af te sluiten, staat hen dit vrij. Als

openbaar bestuur kunnen gemeenten stellen dat zij verplicht zijn hun samenwerking formeler te regelen dan andere schoolbesturen.

Afdeling 4. Wijzigingsbepalingen aan het decreet betreffende participatie op school

Artikel 90

Met dit artikel wordt in het decreet betreffende participatie op school de overlegbevoegdheid van de schoolraad met betrekking tot de samenwerking tussen een school en een centrum voor leerlingenbegeleiding geherformuleerd en aangepast aan de vernieuwde terminologie. De decreetgever bepaalt niet langer op welke wijze de samenwerking formeel in een document wordt genoemd. Het begrip beleidsplan of beleidscontract wordt verlaten. De overlegbevoegdheid van de schoolraad over de samenwerking CLB en school blijft echter onverkort behouden.

Afdeling 5. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publieksrechtelijk vormgegeven extra verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming – Syntra Vlaanderen"

Artikel 91

Gelet op de memorie van toelichting bij artikel 13 wordt een uitzondering voor Syntra Vlaanderen opgenomen omtrent de uitwerking, implementatie en evaluatie van een geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding. De Vlaamse Regering bepaalt of de hervorming van het stelsel leren en werken hier in de toekomst verandering in brengt.

Afdeling 6. Wijzigingsbepalingen aan het decreet leren en werken

Artikel 92

Met dit artikel wordt er een aanpassing doorgevoerd in artikel 10 van het decreet leren en werken. In dit artikel worden de erkenningsvoorwaarden omschreven. Vermits de begrippen beleidsplan en beleidscontract niet langer worden gehanteerd om de formalisatie van de samenwerking tussen een centrum voor leren en werken en een centrum voor leerlingenbegeleiding te benoemen, wordt deze erkenningsvoorwaarde geherformuleerd. Om als centrum voor leren en werken erkend te worden moet het met een centrum voor leerlingenbegeleiding samenwerkingsafspraken maken en een beleid op leerlingenbegeleiding voeren. Door dit laatste expliciet als een erkenningsvoorwaarde op te nemen, bevestigt de decreetgever het belang van dit beleid op leerlingenbegeleiding en de kwaliteitsbewaking ervan door de onderwijsinspectie. We spreken van samenwerkingsafspraken en niet van een samenwerkingsovereenkomst. Indien een centrum en een school een samenwerkingsovereenkomst wensen af te sluiten, staat hen dit vrij. Als openbaar bestuur kunnen gemeenten stellen dat zij verplicht zijn hun samenwerking formeler te regelen dan andere schoolbesturen.

Artikel 93

Het begrip werkingsgebied van een centrum voor leerlingenbegeleiding wordt in het nieuwe decreet leerlingenbegeleiding niet langer gehanteerd. Bij de samenstelling van een regionaal overlegplatform kan dit begrip werkingsgebied

van een CLB dan evenmin nog gehanteerd worden . In ten 8° van dit artikel worden de afgevaardigde van respectievelijk de officiële centra voor leerlingenbegeleiding en de vrije centra voor leerlingenbegeleiding aangeduid vanuit die CLB's die werkzaam zijn in het werkingsgebied van het regionaal overlegplatform in kwestie.

Afdeling 7. Wijzigingsbepalingen aan het decreet kwaliteit

Artikel 94

Met dit artikel worden de verwijzingen naar het decreet leerlingenbegeleiding van 1998 vervangen door de verwijzingen naar het nieuwe decreet betreffende leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding.

Afdeling 8. Wijzigingsbepalingen aan het interpretatief decreet

Artikel 95

Het vraagstuk van de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap over de Franstalige faciliteitenscholen is na lange discussies geregeld in het interpretatief decreet van 23 oktober 2009. Dat decreet volgde na een periode waarin beide gemeenschappen vruchteloos hadden getracht via nieuwe onderlinge gesprekken te komen tot afspraken die de protocolakkoorden van 1 juni 1970 en 24 mei 1973 zouden vervangen.

Basisuitgangspunt van het interpretatief decreet was de stelling dat deze leerlingen recht hebben op even kwaliteitsvol onderwijs als de andere leerlingen in Vlaanderen, en dat de Vlaamse Gemeenschap als subsidiërende overheid een verantwoordelijkheid heeft om in te staan voor die kwaliteit van het onderwijs in deze scholen. In het decreet werd expliciet geregeld op welke domeinen deze scholen de Vlaamse regelgeving dienden na te leven.

Bedoeling van dat decreet was om de bevoegdheidsdiscussie rond deze scholen uit te klaren. In de regelgeving rond deze scholen speelt immers niet ten volle de gemeenschapsbevoegdheid inzake onderwijs. Artikel 16ter van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bevat een specifiek mechanisme ter bescherming van de garanties die Franstaligen genieten in de rand- en faciliteitengemeenten. Daaronder vallen onder meer de praktische uitvoeringsmodaliteiten inzake onderwijs die bestonden voor 31 december 1970 (Artikel 5 van de bijzondere wet van 21 juli 1971). Het Grondwettelijk Hof besliste dat een aantal onderdelen van het interpretatief decreet een ongrondwettige inbreuk uitmaakten van die praktische afspraken, die niet eenzijdig kunnen worden opgezegd door een Vlaams decreet. (zie arrest 95/2010 van 29 juli 2010 en arrest 124/2010 van 28 oktober 2010).

De bepaling betreffende de verplichting om een contract te sluiten met een Vlaams centrum voor leerlingenbegeleiding werd niet vernietigd door het Grondwettelijk Hof. In de arresten stelde het Grondwettelijk Hof dat het interpretatief decreet voor een deel van de taken van de CLB's van toepassing was, en voor een ander deel niet. Het Hof stelde daarover: *"De verplichting om een beleidscontract of een beleidsplan te sluiten, heeft betrekking op de verplichte taken van de centra voor leerlingenbegeleiding, namelijk hun medewerking « aan de organisatie en de uitvoering van algemene en gerichte consulten, de profylactische maatregelen en het vaccinatiebeleid en aan de begeleidingsinitiatieven van het centrum inzake leerplichtcontrole » (artikel 32 van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding). Voor andere diensten, zoals die in verband met de psychologie of de logopedie, staat het de schoolbesturen van de scholen vrij een contract te sluiten met een Franstalige dienst."*

In het arrest verduidelijkt het Hof dat het personeel dat in die CLB's voor deze opdrachten zal instaan de grondige kennis van het Frans bezit. Onder de huidige regelgeving betekent dit dat deze personeelsleden bewijs moeten leveren van de kennis van het Frans op niveau B2 van het Europees Referentiekader voor Talen. De voorafgaande voorwaarde om de scholen te verplichten een beleidscontract te sluiten met een Vlaams CLB is dus dat het personeel dat voor deze begeleiding zou instaan het Frans grondig beheerst. Gezien het feit dat het vroegere artikel 32 is vervangen door een nieuwe opdracht van de CLB's, moet in het belang van de rechtszekerheid een nieuwe decretale beslissing worden genomen. Indien we dit niet zouden doen, zou rechtsonzekerheid kunnen ontstaan over hoe het beschikkend gedeelte van de arresten van het Grondwettelijk Hof moeten begrepen worden in het licht van het vernieuwde decreet leerlingenbegeleiding. Daarom wordt een decreetsbepaling ingeschreven die in zo groot mogelijke mate aansluit bij de bevoegdheidsrechtelijke redenering in deze uitspraken.

De wezenlijke doelstelling achter het luik over leerlingenbegeleiding in het interpretatief decreet bestaat erin als bevoegde overheid zekerheid te verwerven over een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding in die scholen. Op basis daarvan wordt voorgesteld om de mogelijkheid te voorzien dat de betrokken scholen voor alle onderdelen van het decreet leerlingenbegeleiding kunnen samenwerken met één of meer instellingen die door de Vlaamse Gemeenschap of de Franse Gemeenschap erkend zijn. Indien scholen opteren voor Vlaamse CLB's, zullen de personeelsleden die voor deze leerlingen instaan het Frans op ERK-niveau B2 moeten beheersen. Indien ze opteren voor Franstalige instellingen – momenteel zijn dat enerzijds de PMS-centra en anderzijds de PSE-centra, moeten zij dit melden aan de Vlaamse Gemeenschap. De opdrachten die in het Vlaams onderwijs zijn toevertrouwd aan de CLB's zijn in het Franstalig onderwijs anders georganiseerd, en zitten verspreid over verschillende instanties. Het medisch schooltoezicht zit zoals vroeger bij ons in aparte instanties. Dat betekent dat er om de dienstverlening van het CLB te vervangen per school meerdere contracten moeten gesloten worden.

In dit artikel vragen we de Franstalige faciliteitenscholen om samen te werken met een instelling die dezelfde verplichte taken (leerplicht, profylactische maatregelen, systematische contacten en het aanbieden van vaccinaties) als de centra voor leerlingenbegeleiding opneemt. Verder registreren ze dezelfde gegevens over deze verplichte taken zoals omschreven in artikel 15. Deze opdracht kan opgenomen worden door een CLB of door één of meer door de Franse Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde instelling.

Afdeling 9. Wijzigingsbepalingen aan de codex secundair onderwijs

Met deze artikelen van dit decreet worden wijzigingen aangebracht in het decreet basisonderwijs.

Artikel 96

Door een wijziging aan artikel 2 van de codex secundair onderwijs wordt het toepassingsgebied bepaald van het nieuwe hoofdstuk 10 wat betreft de opdracht van secundaire scholen inzake leerlingenbegeleiding. Dit hoofdstuk leerlingenbegeleiding is van toepassing op het door de Vlaamse Gemeenschap erkend, gefinancierd of gesubsidieerd voltijds gewoon secundair onderwijs, buitengewoon secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs én op de leertijd.

Artikel 97

Met dit artikel worden er in de codex secundair onderwijs vier definities ingevoegd van begrippen die in het nieuwe hoofdstuk 10 inzake leerlingenbegeleiding in deel III, titel 2 worden gehanteerd. Het gaat om de begrippen consultatieve leerlingenbegeleiding, handelingsgericht advies, leerlingenbegeleiding en systematische contacten.

Artikel 98

Met dit artikel wordt er een aanpassing doorgevoerd in artikel 15 van de codex secundair onderwijs. In dit artikel worden de erkenningsvoorwaarden omschreven.

Vermits de begrippen beleidsplan en beleidscontract niet langer worden gehanteerd om de formalisatie van de samenwerking tussen een school en een centrum voor leerlingenbegeleiding te benoemen, wordt deze erkenningsvoorwaarde geherformuleerd. Om als school erkend te worden moet het met een centrum voor leerlingenbegeleiding samenwerkingsafspraken maken en een beleid op leerlingenbegeleiding voeren. Door dit laatste expliciet als een erkenningsvoorwaarde op te nemen, bevestigt de decreetgever het belang van dit beleid op leerlingenbegeleiding en de kwaliteitsbewaking ervan door de onderwijsinspectie. We spreken van samenwerkingsafspraken en niet van een samenwerkingsovereenkomst. Indien een centrum en een school een samenwerkingsovereenkomst wensen af te sluiten, staat hen dit vrij. Als openbaar bestuur kunnen gemeenten stellen dat zij verplicht zijn hun samenwerking formeler te regelen dan andere schoolbesturen.

Artikel 99

Met dit artikel krijgt de onderwijsinspectie de bevoegdheid om bij de controle op huisonderwijs, eveneens na te gaan of de regelgeving inzake deelname aan systematische contacten en waar nodig, de medewerking aan profylactische maatregelen nageleefd werd.

Artikel 100

In het artikel 113 van de codex secundair onderwijs staat omschreven dat elke secundaire school een schoolreglement opstelt dat de betrekkingen regelt tussen het schoolbestuur en de ouders en leerlingen. De elementen die minstens in dit reglement moeten opgenomen zijn worden opgesomd. Aan deze opsomming wordt met dit artikel een element inzake leerlingenbegeleiding toegevoegd. In het schoolreglement zullen de contactgegevens van het centrum waar de school mee samenwerkt én de operationele modaliteiten van de leerlingenbegeleiding vermeld worden. Op deze wijze zijn ouders en leerlingen geïnformeerd via het schoolreglement bij wie en op welke wijze ze contact kunnen opnemen met een centrum voor leerlingenbegeleiding indien er zich een concreet probleem stelt. Niet alleen de school maar ook het centrum zal aan ouders en leerlingen communiceren over het aanbod en de werking. Deze communicatie is bij voorkeur vlot, toegankelijk en laagdrempelig met bijzondere aandacht voor communicatie met maatschappelijk kwetsbare groepen. Het schoolreglement en wijzigingen daaraan komt participatief tot stand in overleg met de schoolraad.

Artikel 101

Met dit artikel wordt er een nieuw hoofdstuk 10 ingevoegd in de tweede titel van deel III van de codex secundair onderwijs. Leerlingenbegeleiding maakt voor elke secundaire school en voor elk centrum voor leren en werken een onderdeel uit van haar onderwijsopdracht. Ook autonome centra voor deeltijds onderwijs werken samen met een centrum voor leerlingenbegeleiding en zetten in op leerlingenbegeleiding. Niet autonome centra voor deeltijds onderwijs werken samen met de hoofdschool aan deze opdracht.

Het eerste artikel (123/21) in dit nieuwe hoofdstuk beschrijft de maatschappelijke opdrachtsverklaring.

Het volgende artikel (123/22) omschrijft de uitgangspunten van waaruit scholen vertrekken bij het uitoefenen van hun opdracht inzake leerlingenbegeleiding.

In het derde artikel (123/23) in dit hoofdstuk wordt de rol- en taakstelling van de scholen en centra voor leren werken omschreven volgens het kader van leerlingenbegeleiding, met name op de dimensie van het zorgcontinuüm en de dimensie van de vier begeleidingsdomeinen.

Een volledige beschrijving en scherpstelling van de rol- en taakverdeling tussen scholen en centra voor leerlingenbegeleiding wordt gegeven in de artikelsgewijze memorie van het artikel 6 in dit decreet.

Het vierde artikel (123/24) beschrijft op welke wijze de samenwerking tussen een school of een centrum voor leren en werken en een centrum voor leerlingenbegeleiding wordt aangegaan, bijgestuurd of beëindigd. Voor verdere duiding bij dit artikel zie artikelsgewijze toelichting bij het artikel 13 van dit decreet.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepalingen

Artikel 102

Het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 december 1998 wordt opgeheven.

Afdeling 2. Overgangsbepalingen

Artikel 103

De beleidsplannen en beleidscontracten die bij de inwerkingtreding van dit decreet lopende zijn, worden op dat ogenblik geëvalueerd en indien nodig aangepast aan het nieuwe decretale kader. Op het einde van de looptijd (31 augustus 2020) worden deze vervangen door samenwerkingsafspraken zoals omschreven in artikel 13 van het decreet leerlingenbegeleiding en in het besluit dat de samenwerkingsmodaliteiten zal regelen.

Artikel 104

Centra die reeds hun erkenning hebben verkregen dienen bij de inwerkingtreding van dit decreet geen nieuwe aanvraag tot erkenning in te dienen.

Afdeling 3. Inwerkingtreding

Artikel 105

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding met de uitzonderingen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS